

FAIR NOW OR NEVER!

รายงานประจำปี 2568
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

FAIR NOW OR NEVER!

รายงานประจำปี 2568
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ការប៉ង

- 04 สารจากประธานกรรมการ
- 06 สารจากผู้อำนวยการ
- 08 สารสำคัญของรายงาน
- 10 TIJ: Promoter of Change
- 18 Fair Now or Never!
ลงทุนในหลักนิติธรรม
เพื่ออนาคตไทยที่ยั่งยืน

24 Fair Now in Action ผลการดำเนินงานสำคัญ ประจำปี 2568

- 25 พลังภาคประชาชน เพื่อหลักนิติธรรมที่ยั่งยืน:
Civic Power for the Rule of Law
- 36 Empowering Lives: สานต่อพระปณิธาน
บนพื้นฐานหลักนิติธรรม
- 44 Advancing the Bangkok Rules:
ถอดแนวปฏิบัติ สู่การปรับใช้ในเวทีโลก
- 48 ผสานความร่วมมือระดับภูมิภาค ชูบทบาท
Regional Hub of Capacity Building
- 58 สร้างระบบยุติธรรมที่โอบรับทุกความหลากหลาย:
People-centered Justice
- 66 TIJ Common Ground – Future is Here:
ร่วมสร้างสังคมที่ยุติธรรมไปด้วยกัน
- 72 TIJ in Action:
ก้าวที่มั่นคงจากความเข้มแข็งขององค์กร
- 76 TIJ ในปีต่อไป: เปลี่ยนผ่านเพื่อก้าวสู่บทบาท
Promoter of Change อย่างเต็มรูปแบบ
- 80 คณะกรรมการสถาบัน
เพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
- 88 รายงานงบการเงินปี 2568

สารจากประธานกรรมการ

ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ตลอดจนปัญหาสังคมและอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ประเทศต่าง ๆ ไม่อาจพึ่งพาเพียงศักยภาพทางเศรษฐกิจหรือเทคโนโลยี หากต้องมีสถาบันที่เข้มแข็ง กติกาที่เป็นธรรม และระบบที่ประชาชนเชื่อถือได้ หลักนิติธรรมจึงเป็น **“โครงสร้างพื้นฐานที่มองไม่เห็น”** ของประเทศ และจะมีความหมายอย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อประชาชนสัมผัสได้ว่า สิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้รับการคุ้มครอง การใช้อำนาจเป็นไปอย่างรับผิดชอบ และผู้ที่อยู่ในภาวะเปราะบางหรือมักถูกมองข้ามได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาค

ความเชื่อนี้เป็นรากฐานสำคัญของการทำงานของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) และมีที่มาจากพระปณิธานของ**สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา** ผู้ทรงมีบทบาทสำคัญต่อการก่อตั้งและทรงเป็นองค์ที่ปรึกษาของสถาบันนับแต่เริ่มต้น ทั้งยังทรงปฏิบัติพระกรณียกิจในฐานะทูตสันถวไมตรีของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC)¹ ด้านหลักนิติธรรมสำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พระองค์ทรงทำให้กระบวนการยุติธรรมมองเห็นผู้หญิง เด็ก ผู้ต้องขัง ผู้กระทำผิด และบุคคลที่มักไม่มีเสียงในระบบ โดยยึดหลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การสร้างโอกาส และการไม่ทอดทิ้งผู้ใดไว้เบื้องหลัง

ในปี 2568 ซึ่งเป็นวาระครบรอบ 15 ปีของการรับรอง **“ข้อกำหนดกรุงเทพ”** โดยสมัชชาสหประชาชาติ (UNGA)² เราจึงมิได้เพียงรำลึกถึงความสำเร็จของมาตรฐานระหว่างประเทศที่ริเริ่มโดยประเทศไทย หากยังได้ทบทวนแนวทางการทำงานของ TIJ คือ การมองเห็นปัญหาที่ผู้อื่นอาจมองข้าม ใช้ข้อมูลและองค์ความรู้พัฒนาเป็นข้อเสนอที่ปฏิบัติได้ และประสานความร่วมมือจนเกิดการเปลี่ยนแปลง การสืบสานพระปณิธานจึงหมายถึงการนำทั้งคุณค่าและวิธีการดังกล่าวมาตอบโจทย์ความท้าทายใหม่ของกระบวนการยุติธรรม

ในปีที่ผ่านมา TIJ ได้ต่อยอดบทบาทจากการเชื่อมโยงประเทศไทยกับมาตรฐานและองค์ความรู้ระหว่างประเทศ ไปสู่การเป็น

องค์กรเชิงยุทธศาสตร์ที่ช่วยขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงโครงสร้างภายในประเทศ เพราะปัญหาที่ยากและซับซ้อนไม่อาจแก้ไขได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง TIJ จึงทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมมาตรฐานสากลกับบริบทไทย เป็นแหล่งข้อมูลและองค์ความรู้ที่น่าเชื่อถือ และเป็นพื้นที่กลางที่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และประชาชน สามารถร่วมกันออกแบบทางออกและพัฒนาเป็นพลังของสังคมที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบได้อย่างต่อเนื่อง

กระบวนการเข้าเป็นสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)³ เป็นโอกาสสำคัญในทิศทางนี้ แต่การเป็นสมาชิกมีใช้จุดหมายในตัวเอง หากเป็นเครื่องมือให้ประเทศไทยทบทวนและยกระดับกฎหมาย นโยบาย สถาบัน และวิธีปฏิบัติ ตลอดจนขับเคลื่อนการปฏิรูปเชิงโครงสร้างให้มีทิศทางชัดเจน วัดผลได้ และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศอย่างแท้จริง

ขณะเดียวกัน การทำหน้าที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องอาศัยความเข้มแข็งของ TIJ เอง ทั้งความมั่นคงทางการเงินและความหลากหลายของแหล่งรายได้ การดึงดูด พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์มาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การวิจัย และการจัดการองค์ความรู้อย่างรับผิดชอบ เพื่อให้ TIJ เป็นองค์กรที่คล่องตัว ทันสมัย และสามารถสร้างผลกระทบเชิงระบบได้มากกว่าขนาดขององค์กร

ในนามของคณะกรรมการสถาบัน ผมขอขอบคุณผู้บริหาร บุคลากร และภาคีเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจตลอดปีที่ผ่านมา ผมเชื่อมั่นว่า การยึดมั่นในพระปณิธาน ควบคู่กับการเชื่อมโยงองค์ความรู้และพลังของทุกภาคส่วน จะทำให้ TIJ เป็นพลังสำคัญในการสร้างระบบยุติธรรมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และทำให้หลักนิติธรรมเป็นรากฐานของอนาคตประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์

ประธานกรรมการ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

¹ United Nations Office on Drugs and Crime

² United Nations General Assembly

³ Organisation for Economic Co-operation and Development

สารจากผู้อำนวยการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นช่วงเวลาที่โลกยังคงเผชิญความผันผวนจากหลายปัจจัย ทั้งความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ วิกฤตสภาพภูมิอากาศ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจแบบไม่ทั่วถึง การเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ความเปราะบางทางสังคมที่สะสมมาอย่างยาวนาน และที่สำคัญคือ “การถดถอยของหลักนิติธรรม” ที่กลายเป็นปรากฏการณ์ร่วมของโลก

ข้อมูลจากรายงานดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) ในปี 2567 ชี้ให้เห็นถึงภาวะหลักนิติธรรมทั่วโลกที่ถดถอย ติดต่อกันเป็นปีที่ 7 สวนทางกับ “การขยายตัวของอำนาจนิยม” ที่กำลังกัดกร่อนรากฐานประชาธิปไตยในหลายประเทศ อันเป็นผลมาจากการอ่อนแอลงของการตรวจสอบโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ตุลาการ และองค์กรนอกภาครัฐ รวมถึงการคุกคามสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงออก การชุมนุม และการสมาคม

สำหรับประเทศไทย นับเป็นปีที่เราเผชิญ “วิกฤตซ้อนวิกฤต” ทั้งจากปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ ซ้อนทับกับปัญหาภายในประเทศที่มีรากเหง้ามาจาก “การขาดหลักนิติธรรมที่เข้มแข็ง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องกฎหมายที่ล่าช้า ช้าซ้อน และเต็มไปด้วยการคอร์รัปชัน สะท้อนผ่านดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมในปี 2567 ที่ประเทศไทยได้คะแนน 0.50 จากคะแนนเต็ม 1.00 จัดอยู่ในอันดับที่ 78 จาก 142 ประเทศทั่วโลก ตัวเลขนี้สะท้อนถึง “กับดักเชิงโครงสร้างภายใน” ที่บั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนมาอย่างยาวนาน ปัญหาความล่าช้า และต้นทุนในกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เป็นธรรม ได้กลายเป็นอุปสรรคสำคัญที่ลดขีดความสามารถในการแข่งขัน และบั่นทอนเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในรอบปีที่ผ่านมา TIJ มุ่งมั่นขับเคลื่อนภารกิจที่ครอบคลุม ทั้งการยกระดับกระบวนการยุติธรรม และการเชื่อมโยงหลักนิติธรรมเข้ากับการพัฒนาที่ยั่งยืนในหลากหลายมิติ โดยเราได้ยกระดับกระบวนการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมของประเทศไทยร่วมกับ WJP มุ่งขยายการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป (General Population Poll) ให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคมากกว่า 1,100 ครีวเรือน พร้อมพัฒนากระบวนการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ให้แม่นยำยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริง และนำไปสู่การเสนอแนะเชิงนโยบายที่ตรงจุด

อีกความสำเร็จในแง่ของการขับเคลื่อนโดยพลังภาคประชาชน (Civic Movement) คือการจัดงาน “Thailand Rule of Law Fair 2025” งานแฟร์เพื่อความแฟร์ครั้งแรกในภูมิภาคอาเซียน ที่สร้าง “สภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือ” ก้าวข้ามขีดจำกัด

เรื่องกฎหมายที่เข้าใจยากให้กลายเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และการลงมือทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งปลูกพลังให้ทุกภาคส่วนตระหนักว่าหลักนิติธรรมคือโครงสร้างพื้นฐานทางความคิดที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหาวิกฤตของประเทศ และเป็นพลังสำคัญในการเปลี่ยนความหวังจางลให้กลายเป็นนวัตกรรมสร้างสรรค์ เพื่อความเป็นธรรม

ในปีนี้ TIJ ยังได้เดินหน้ากระบวนกรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศเพื่อนำไปทบทวนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ครั้งใหญ่ในรอบ 100 ปี เพื่อลดอุปสรรคทางกฎหมายและสร้างกติกาที่เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก การร่วมกับภาคีเครือข่ายพัฒนาระบบการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data) เพื่อสร้างกลไกตรวจสอบที่โปร่งใส และลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การนำหลักการความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา (Restorative Justice) มาสร้างวัฒนธรรมการจัดการความขัดแย้งในสถานศึกษาเพื่อยุติวงจรความรุนแรงตั้งแต่ต้นทาง และการผลักดันการออก “ข้อกำหนดกรุงเทพ” (The Bangkok Rules) สู่การปฏิบัติใช้จริงอย่างกว้างขวาง เนื่องในโอกาสครบรอบ 15 ปี ของข้อกำหนดกรุงเทพในเดือนธันวาคม 2568 มุ่งยกระดับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและสร้างระบบยุติธรรมที่เอบรับทุกความหลากหลาย สอดคล้องกับแนวทางความยุติธรรมที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People-centered Justice) อย่างแท้จริง

ผมเชื่อว่าการขับเคลื่อนภารกิจต่าง ๆ จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากปราศจากความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจากภาคีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงความทุ่มเทของคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ TIJ ทุกท่าน ผมขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของ TIJ ด้วยดีเสมอมา และหวังว่า TIJ จะยังคงเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนา และขับเคลื่อนภารกิจด้านการฟื้นฟูหลักนิติธรรมให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคมและเป็นรากฐานสำคัญของประเทศไทยต่อไป

ดร.พิเศษ สอดเย็น

ผู้อำนวยการ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

สาระสำคัญของรายงาน

Executive Summary

ในขณะที่ประเทศไทยต้องเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การลงทุนในหลักนิติธรรมนับเป็นหัวใจสำคัญที่เราไม่อาจรอได้อีกต่อไป “Fair Now or Never!” ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ จึงมุ่งขับเคลื่อนภารกิจเพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรมผ่านการสร้างความตระหนักรู้ในสังคม การเปิดพื้นที่ให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วม การขยายโอกาสให้กลุ่มเปราะบางเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม และการเชื่อมโยงความร่วมมือระดับภูมิภาคและนานาชาติ เพื่อพัฒนาระบบยุติธรรมที่โปร่งใส เป็นธรรม และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น

As Thailand accelerates efforts to revive its economy and strengthen national competitiveness, investment in the rule of law has become an urgent priority the country can no longer afford to delay. Under the theme “Fair Now or Never!”, throughout fiscal year 2025 TIJ advanced its mission to strengthen the rule of law by raising public awareness, creating platforms for engagement among citizens and partners, expanding equal access to justice for vulnerable groups, and fostering regional and international cooperation to promote justice systems that are more transparent, fair, and responsive to people’s needs.

ผลการดำเนินงานสำคัญ ประจำปี 2568 Key Achievements in 2025

- ขับเคลื่อนหลักนิติธรรมด้วยพลังภาคประชาชน :** หนึ่งในงานสำคัญคือ “**Thailand Rule of Law Fair 2025**” โดย TIJ ร่วมกับพันธมิตร กว่า 40 องค์กร จัดขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่รวมพลังของภาคส่วนที่ทำงานเพื่อสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนนโยบายจากภาคประชาชนสู่องค์กรและกลไกเชิงสถาบัน

Civic Power for the Rule of Law: One of the key initiatives was the **Thailand Rule of Law Fair 2025**, organized by TIJ in collaboration with more than 40 partner organizations. The event served as a platform bringing together actors working for social change and marked a starting point for translating civic engagement into policy discussions and institutional mechanisms.

- สานต่อพระปณิธานบนพื้นฐานหลักนิติธรรม :** ไฮไลต์สำคัญคือ “**โครงการตั้งต้นดี**” ร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม พัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อการตั้งต้นชีวิตใหม่ของผู้พ้นโทษ โดยประสบความสำเร็จในการสร้าง**ผลตอบแทนทางสังคมสูงถึง 8 เท่า** ในช่วง 3 ปี (2566-2568)

Empowering Lives: Continuing the royal initiative of **Princess Bajrakitiyabha Narendradebyavati**, grounded in the principles of the rule of law and sustainability, TIJ implemented the **Restart Academy** in partnership with public, private, and civil society networks. The program develops learning models that support formerly incarcerated individuals in rebuilding their lives and achieved a Social Return on Investment (SROI) of 8:1 over three years (2023-2025).

- 3 ถอดแบบปฏิบัติข้อกำหนดกรุงเทพ สู่การปรับใช้ในโลก :** การพัฒนาต้นแบบ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูผู้ต้องขัง เสริมสร้าง ภาวะผู้นำของผู้บริหารงานราชทัณฑ์ในการนำมาตรฐานสหประชาชาติไปใช้ และจัดทำ รายงานแนวโน้มสถานการณ์เรือนจำโลกเพื่อสนับสนุนการพัฒนานโยบายในระยะยาว

Advancing the Bangkok Rules: Pre-release preparation models for rehabilitation, leadership capacity-building for prison administrators on UN standards, and a **global prison trends** report to support long-term policy development.

- 4 ผลความร่วมมือระดับภูมิภาค ชุมชนบท Regional Hub for Capacity Building:** TIJ ทำหน้าที่เป็น Gateway เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างประเทศไปสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งผลักดันการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีและสนับสนุนบทบาทของไทยในการร่วม กำหนดทิศทางระบบยุติธรรมในภูมิภาคและในโลก

Regional Hub of Capacity Building: TIJ strengthened regional cooperation by serving as a **training hub and gateway** linking international justice cooperation with ASEAN. The Institute also promotes the exchange of good practices and supports Thailand's role in shaping the direction of justice systems in the region and on the global stage.

- 5 สร้างระบบยุติธรรมที่ไอบรับทุกความหลากหลาย :** TIJ ปฏิบัติภารกิจโดยยึดประชาชน เป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมที่เข้าถึงง่าย เป็นธรรม และเสริมสร้างความเชื่อมั่นในหลักนิติธรรม

People-centered Justice: TIJ advances its mission with people at the center, promoting justice processes that are accessible, fair, and responsive to people's needs while strengthening public trust in the rule of law.

- 6 ร่วมสร้างสังคมที่ยุติธรรมไปด้วยกัน :** “TIJ Common Ground” พื้นที่เปิดสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องความยุติธรรมในสังคม โดยเปิดโอกาสให้เยาวชน คนรุ่นใหม่ และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง โดยปีนี้มีผู้เข้าร่วม กิจกรรมกว่า 20,000 คน

TIJ Common Ground – The Future is Here: “TIJ Common Ground” serves as an open platform for dialogue and learning on justice issues, encouraging broad participation from youth, the younger generation, and the wider public. In 2025, the initiative engaged **over 20,000 participants**.

TIJ: Promoter of Change

ระบบยุติธรรมที่ดีไม่ได้หมายถึงเพียงการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด หากแต่ต้องเป็นระบบที่ประชาชนเข้าถึงได้ มีความเป็นธรรม และช่วยให้สังคมพัฒนาไปอย่างยั่งยืน

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) หรือ Thailand Institute of Justice (TIJ) ก่อตั้งขึ้นในปี 2554 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานวิชาการที่สนับสนุนการพัฒนากรอบนโยบายด้านการยุติธรรม การป้องกันอาชญากรรม และสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งหวังให้ระบบยุติธรรมของไทยตอบสนองต่อประชาชนได้ดีขึ้นในระยะยาว

หนึ่งในบทบาทสำคัญของ TIJ คือการเชื่อมโยงมาตรฐานสากลกับการพัฒนากรอบนโยบายในประเทศ จุดเริ่มต้นที่สำคัญคือการผลักดันข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง และมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง หรือ “ข้อกำหนดกรุงเทพ” (Bangkok Rules) ที่ถือกำเนิดจากบทกบฏนำของประเทศไทย และขยายผลจนเป็นที่ยอมรับจากการจัดประชุมระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

TIJ ยังทำหน้าที่เป็นประตูเชื่อมโยงความร่วมมือด้านกรอบการยุติธรรมกับเครือข่ายระดับโลก ในฐานะสมาชิกของเครือข่ายสถาบันของสหประชาชาติด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (UN-PNIs)⁴ ลำดับที่ 18 ของโลก และเป็นแห่งแรกและแห่งเดียวในภูมิภาคอาเซียน สถาบันดังกล่าวเปิดโอกาสให้ประเทศไทยเชื่อมโยงองค์ความรู้ มาตรฐานสากล และแนวปฏิบัติที่ดีจากนานาประเทศ พร้อมทั้งร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และส่งเสริมความร่วมมือด้านกรอบการยุติธรรมในระดับภูมิภาคและระดับโลก

ในการขับเคลื่อนภารกิจ TIJ เปิดโอกาสให้คนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมผ่านเวทีสาธารณะ เครือข่ายความร่วมมือ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และร่วมกันค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา แนวทางดังกล่าวสะท้อนความเชื่อว่า ความยุติธรรมจะยั่งยืนได้เมื่อสังคมเข้าใจหลักนิติธรรมและมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

บทบาทดังกล่าวสะท้อนความมุ่งมั่นของ TIJ ในการทำหน้าที่เป็น “Promoter of Change” ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ นโยบาย และความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อร่วมขับเคลื่อนการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของไทยให้เปิดกว้าง เป็นธรรม และพร้อมรับมือกับความท้าทายของสังคมในอนาคต

⁴ The UN Crime Prevention and Criminal Justice Programme Network of Institutes

หมายเหตุสำคัญของ TIJ

ข้อกำหนดกรุงเทพ

ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยที่ 65 รับรอง "ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง" หรือ "ข้อกำหนดกรุงเทพ" เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2553

บทบทนำ

ด้านหลักนิติธรรม

ร่วมกับรัฐบาลไทยจัดการประชุมเสวนายกระดับนานาชาติว่าด้วยหลักนิติธรรม (The Bangkok Dialogue on the Rule of Law)

ครบหนึ่งทศวรรษ

TIJ

ฉลองครบรอบ 10 ปีแห่งการดำเนินงาน

ขยายเครือข่าย

ความร่วมมือ

• ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรชั้นนำระหว่างประเทศอย่าง WJP และ OECD

• ปีแห่งการสร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สื่อมวลชนเยาวชน และประชาชน

Rule of Law Forum

จัดเวทีสาธารณะด้านหลักนิติธรรมครั้งแรกเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างภาคประชาสังคมเพื่อขับเคลื่อนหลักนิติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติมหรือดาวน์โหลดหนังสือ "รายงานสรุปสาระสำคัญจาก The Rule of Law Forum #1-2"

2553
2554

กำเนิดสถาบัน

จัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) อย่างเป็นทางการ

2556
2559

สมาชิก UN-PNIs

TIJ เป็นหน่วยงานไทยแห่งแรกและแห่งเดียวในอาเซียนที่ได้รับการรับรองให้เป็นสมาชิก UN-PNIs ในจำนวนสมาชิกทั้งหมด 18 แห่งทั่วโลก

2564
2565

เตรียมพร้อม ผู้บ้านหลังใหม่

อาคารสถาบันแห่งใหม่ ณ ถนนแจ้งวัฒนะก่อสร้างแล้วเสร็จ

2566

เปิดตัวบ้านหลังใหม่

พร้อม TIJ Common Ground

เปิดตัวบ้านหลังใหม่อย่างเป็นทางการ พร้อมแนะนำ "TIJ Common Ground" กรอบการดำเนินงานรูปแบบใหม่เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นความยุติธรรมในสังคมที่ "เป็นมิตร เปิดกว้าง และสร้างสรรค์"

ริเริ่ม Social Lab

เปิดตัว "ครัวตั้งต้นดี" พื้นที่ฝึกทักษะอาชีพแก่ผู้พ้นโทษ นำร่องโมเดล Social Lab

2567
2568

ครบรอบ 14 ปี

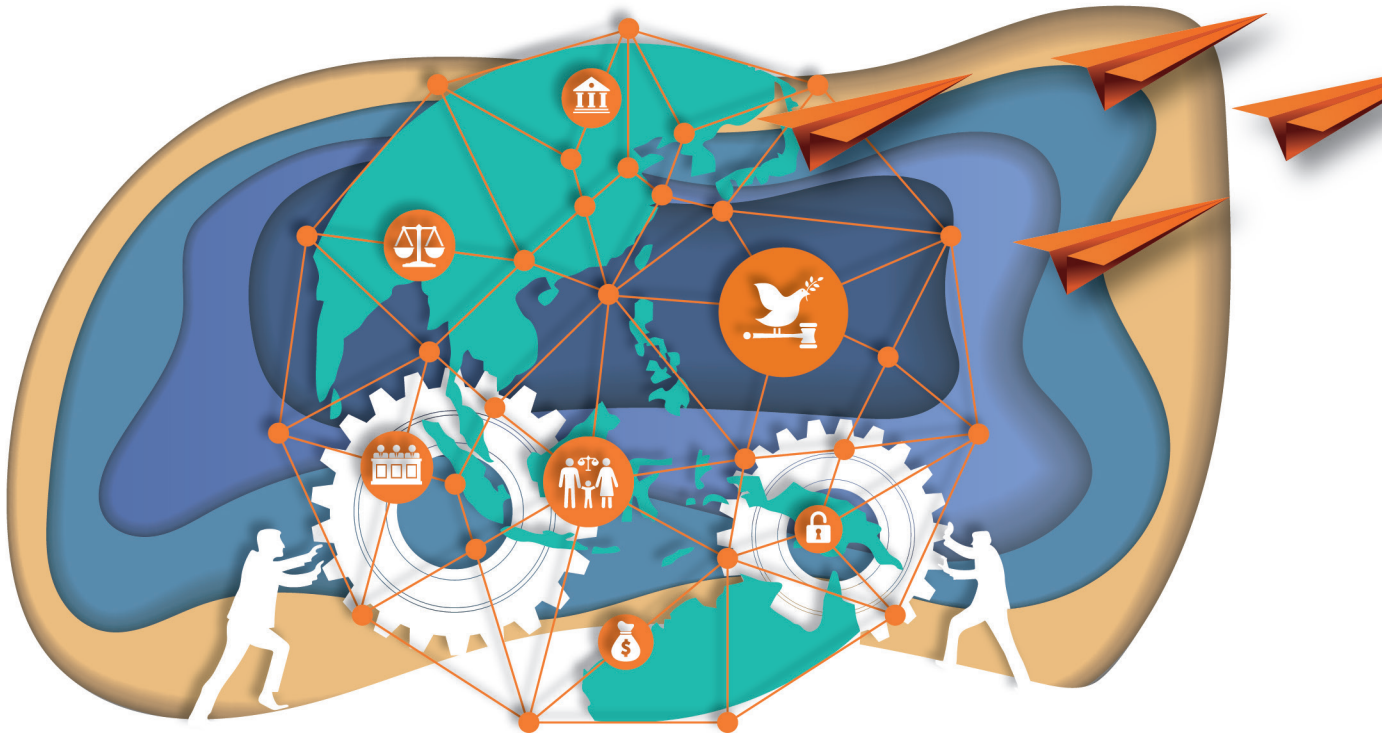
ก้าวเข้าสู่ปีที่ 14 ในฐานะผู้ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงด้านการยกระดับกระบวนการยุติธรรมและเชื่อมโยงหลักนิติธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศไทย อาเซียน และระดับสากล

วิสัยทัศน์

เป็นผู้ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง (Promoter of Change) ด้านการยกระดับกระบวนการยุติธรรม และเชื่อมโยงหลักนิติธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ในประเทศไทย อาเซียน และระดับสากล

เป้าหมายระดับองค์กร

เชื่อมแนวทางปฏิบัติภายในประเทศให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติและบรรทัดฐานระหว่างประเทศและสหประชาชาติด้านการป้องกันอาชญากรรม ความยุติธรรมทางอาญา และหลักนิติธรรม เพื่อนำไปสู่การสร้างคามยุติธรรมที่เท่าเทียมกันในสังคมเพื่อเป็นพื้นฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

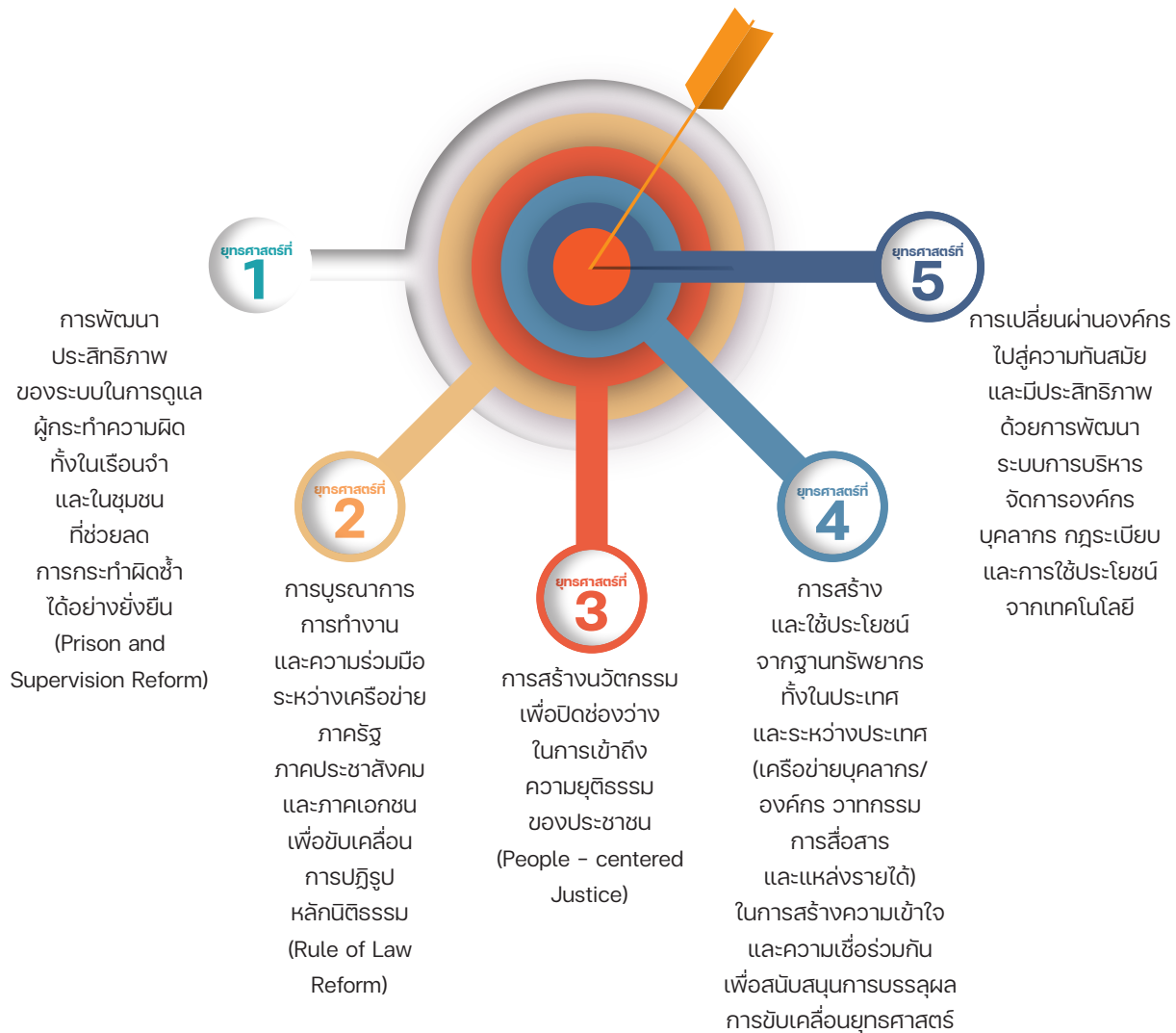
TIJ Core Values

พันธกิจ

- 1** ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขัง หรือ “Bangkok Rules” เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมแก่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 2** ศึกษา วิจัย และเผยแพร่มาตรฐานและบรรทัดฐานของสหประชาชาติเกี่ยวกับการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมทั้งแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด และการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดหลังพ้นโทษให้กลับคืนสู่สังคม เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยและต่างประเทศ
- 3** ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านหลักนิติธรรม เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งให้ความรู้ทางกฎหมายและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่ความเคารพในหลักนิติธรรมและวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกา
- 4** เป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศระดับนานาชาติด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาในด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด โดยจะเน้นความร่วมมือกับสหประชาชาติสถาบันสมทบ (Programme Network Institutes) และความร่วมมือในกรอบอาเซียน
- 5** ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมของไทย ให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี (2566-2570)

ทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร

1

การสร้างที่น่าเชื่อถือ
ขององค์กร (Recognition)
เพื่อให้ได้รับการยอมรับ
จากหน่วยงานภายในประเทศ
และระหว่างประเทศ
ในฐานะหน่วยงาน
ที่มีองค์ความรู้เชิงวิชาการ
ที่มีภาพลักษณ์น่าเชื่อถือ
กันสมัย มีความยืดหยุ่น
ด้านการบริหารจัดการ
และเป็นทางออก
ของความหวัง

2

การสร้างความแข็งแกร่ง
ของเครือข่าย
(Collaboration)
เพื่อให้มีศักยภาพ
ในการสร้างความร่วมมือ
กับเครือข่ายในการขับเคลื่อน
และนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ
มาใช้ในการแก้ไขปัญหา
ที่เกี่ยวข้องกับประเด็น
การปฏิรูป
กระบวนการยุติธรรม
และระบบนิเวศนวัตกรรม
เพื่อความยุติธรรม

3

การหา New Business
Model เพื่อแสวงหา
แหล่งรายได้เพิ่มเติม
นอกเหนือจากงบประมาณ
ที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
โดยการทำงานเชิงรุก
และเตรียมการ
เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่
ความยั่งยืนขององค์กร
ในอนาคต

4

การสื่อสารที่มุ่งผล
เชิงกลยุทธ์ (Strategic
Communication) ทั้งภายใน
และภายนอกองค์กร
เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน
ในการขับเคลื่อน
ภารกิจสำคัญขององค์กร

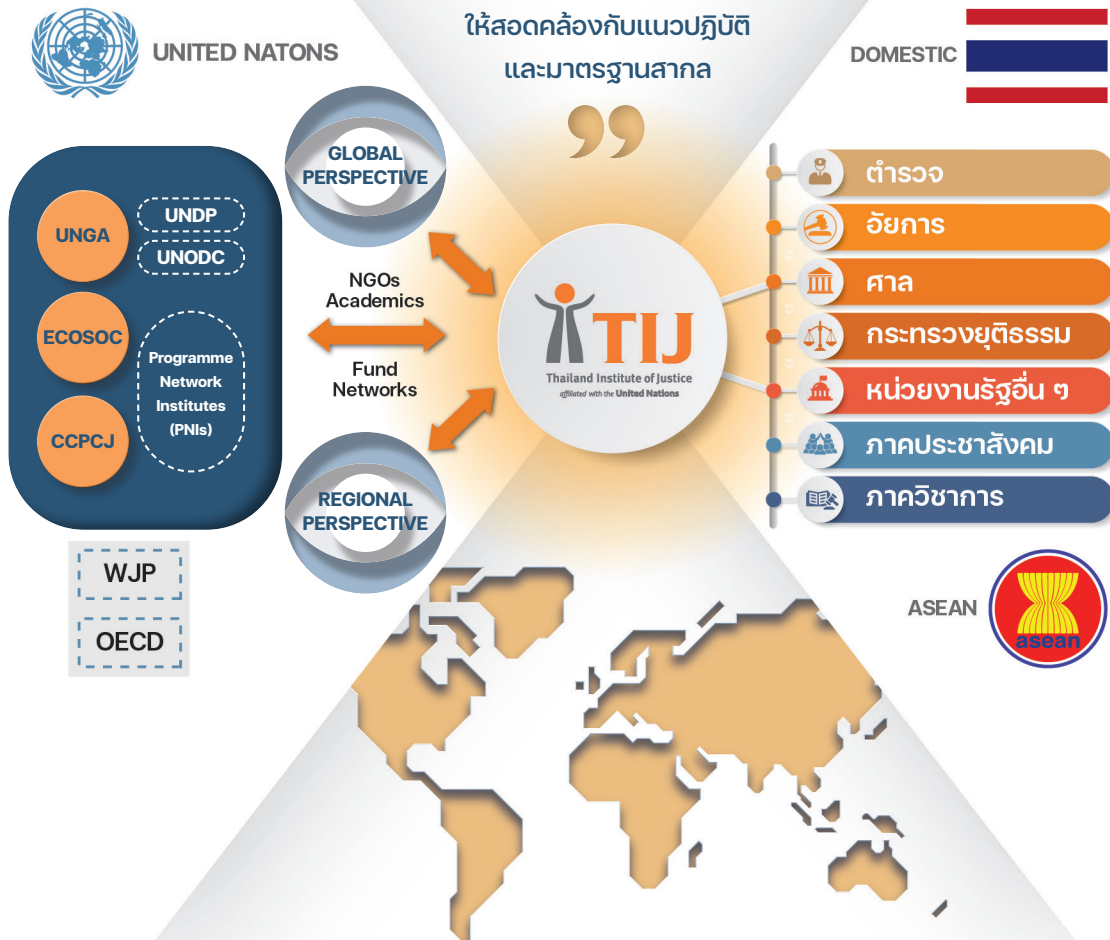

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

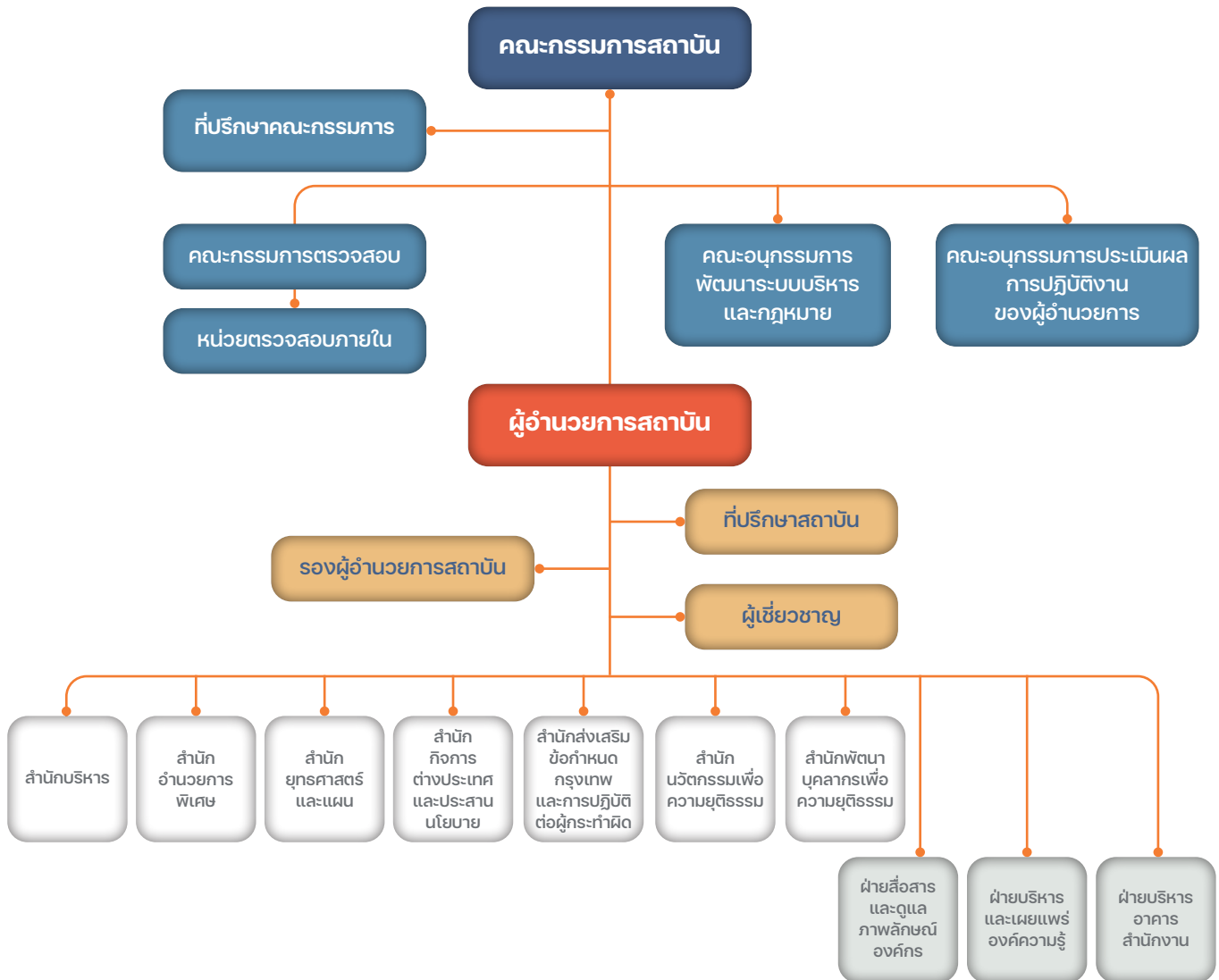
“

เป็นสะพานเชื่อมโยงองค์ความรู้
นวัตกรรม และเครือข่ายการทำงาน
เพื่อยกระดับหลักนิติธรรม
และกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศ
ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ
และมาตรฐานสากล

”

โครงสร้างองค์กร

FAIR NOW OR NEVER!

ลงทุนในหลักนิติธรรม
เพื่ออนาคตไทยที่ยั่งยืน

หากเปรียบประเทศเป็นบ้าน หลักนิติธรรมที่เข้มแข็งก็คือโครงสร้างที่มั่นคง แต่ที่ผ่านมา ประเทศไทย ถูกจุดรั้งด้วย “ความเปราะบาง” ของโครงสร้างเชิงระบบและความอ่อนแอของหลักนิติธรรม ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดจากกฎระเบียบที่ซ้ำซ้อน การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพและมาตรฐาน หรือกระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้า ไม่เป็นธรรม ปัจจุบันเหล่านี้ได้กลายเป็น “ต้นทุนแฝง” ที่กระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน ความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

วิกฤตโครงสร้างเชิงระบบและหลักนิติธรรม

ท่ามกลางความพยายามของประเทศไทยในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสร้างเสถียรภาพทางการเมือง เรากลับพบความจริงที่น่ากังวลว่า “ต้นตอ” ของปัญหาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นความเหลื่อมล้ำที่ยังรากลึก การทุจริตคอร์รัปชัน หรือการขาดความเชื่อมั่นจากนักลงทุน ล้วนมีรากเหง้ามาจากความเปราะบางของหลักนิติธรรม แม้คะแนนหลักนิติธรรมของประเทศไทยในปี 2567 จะปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แต่หากมองในภาพรวมตลอดทศวรรษที่ผ่านมา จะเห็นว่าคะแนนหลักนิติธรรมของไทยแทบจะไม่เปลี่ยนแปลง โดยลดลงจาก 0.52 คะแนน ในปี 2558 เหลือ 0.50 ในปี 2567 ซึ่งสะท้อนว่าประเทศไทยยัง “หยุดนิ่ง” ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านกำลังก้าวไปข้างหน้า

ตัวเลขข้างต้นยังสะท้อนถึง “ประสิทธิภาพของระบบกฎหมาย” และ “ความเชื่อมั่นในกติกากฎ” ที่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังที่รายงานความสามารถในการแข่งขันของโลกประจำปี 2568 (IMD World Competitiveness 2025) ระบุว่า อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยลดลงมาอยู่ที่อันดับ 30 จาก 69 เขตเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) ที่ลดลงอย่างมากในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ปรากฏการณ์นี้ยังสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยการเติบโตของ GDP ในรอบ 10 ปีของไทยที่ย่ำแย่ได้เพียง 1.9% ต่อปี รั้งท้ายในอาเซียน

จากรายงานผลการศึกษาด้านทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทยพบว่า ความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมในไทย มีมูลค่าสูงถึง 9.73 แสนล้านบาท หรือคิดเป็น 5.6% ของ GDP ในปี 2565 ซึ่งหากเราสามารถฟื้นฟูหลักนิติธรรมให้เข้มแข็งและสร้างความแน่นอนชัดเจนทางกฎหมายได้ เบ็ดเจ็มนหาศาลส่วนนี้จะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ทันที แต่หากเรายังปล่อยให้สถานการณ์หยุดนิ่งเช่นนี้ต่อไป อนาคตทางเศรษฐกิจของไทยในเวทีโลกย่อมตกต่ำลงจนยากจะฟื้นฟู

เส้นทางสู่ OECD: โอกาสของการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

นับตั้งแต่วันที่ 17 มิถุนายน 2567 ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ “กระบวนการหารือเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD” อย่างเป็นทางการ นี่ไม่ใช่เพียงการขอเข้าร่วมสมาคมเศรษฐกิจระดับโลก แต่คือ “คำมั่นสัญญา” ที่ไทยต้องปฏิรูปโครงสร้างเชิงระบบครั้งใหญ่ที่สุดในรอบหลายทศวรรษ มาตรฐานของ OECD กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในระดับสูง การแข่งขันทางการค้าต้องเป็นธรรม การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ และการต่อต้านคอร์รัปชันอย่างเข้มข้น

เส้นทางสู่การเป็นสมาชิก OECD จึงเปรียบเสมือนการทำ “Check-up” ร่างกายครั้งใหญ่ที่ประเทศไทยต้องผ่านการประเมินอย่างเข้มข้นในทุกมิติ ตั้งแต่การศึกษา แรงงาน ดิจิทัล ไปจนถึงสิ่งแวดล้อม ซึ่งหลักนิติธรรมคือ “เชือนไขบังคับ” ที่จะทำให้เกิดเกณฑ์การตัดสินอื่น ๆ สัมฤทธิ์ผล และหากเราบรรลุเป้าหมายในการเป็นสมาชิก OECD จะช่วยผลักดันให้ GDP เพิ่มขึ้น 1.6% หรือราว 2.7 แสนล้านบาท และนำไปสู่การยกระดับศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลกอย่างยั่งยืน

Fair Now or Never!

ถึงเวลาปักหมุดหลักนิติธรรมให้มั่นคงในสังคมไทย

จากวิกฤตหลักนิติธรรมที่จุดริ้งการแข่งขันในเวทีโลก และโอกาสครั้งประวัติศาสตร์ที่ไทยจะได้ปฏิรูปในหลายมิติ ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD ทำให้การยกระดับหลักนิติธรรมในห้วงเวลานี้ ไม่ใช่ “ทางเลือก” แต่เป็น “ภารกิจเร่งด่วน” ที่ต้องทำทันที งาน **“Thailand Rule of Law Fair 2025” งานแฟร์เพื่อความแฟร์** ที่จัดขึ้นภายใต้แนวคิด **“Investing in the Rule of Law for a Sustainable Future”** โดย TIJ ร่วมกับ WJP เครือข่ายผู้นำด้านหลักนิติธรรมและการพัฒนา (RoLD)⁵ และสำนักข่าว THE STANDARD ตั้งแต่ต้นปี 2568 นี้ จึงนับเป็นการส่งสัญญาณที่ชัดเจนว่า ถึงเวลาแล้ว ที่เราต้องร่วมกันปักหมุดหลักนิติธรรมให้มั่นคงในสังคมไทย เพราะหากไม่เริ่มในวันนี้ เราอาจไม่มีโอกาสอีกเลย

⁵ Rule of Law and Development

หลักนิติธรรม

คู่มือสำหรับนักการเมืองและผู้ทำงานการเมือง

เพื่อให้เกิดการตื่นตัวทั้งในระดับประชาชนและสามารถส่งผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะได้อย่างเป็นรูปธรรม ในปีนี้ TIJ ยังได้นำองค์ความรู้เรื่องหลักนิติธรรมมาจัดทำเป็นคู่มือภายใต้ชื่อ **“หลักนิติธรรม : คู่มือสำหรับนักการเมืองและผู้ทำงานการเมือง”** ซึ่งแปลและเรียบเรียงจากหนังสือ **“Rule of Law: A Guide for Politicians”** ของสถาบันราอูลอวเลนเบิร์กว่าด้วยกฎหมายสิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรม

จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ คือ การอธิบายหลักนิติธรรมอย่างกระชับชัดเจนเกี่ยวกับหลักการ วิธีคิด พร้อมทั้งตัวอย่างการใช้อำนาจในกรอบที่ควรจะเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อีกทั้งฉายภาพความเกี่ยวพันเกี่ยวพันกันระหว่างหลักนิติธรรมในบริบทภายในประเทศกับบริบทระหว่างประเทศที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับทำความเข้าใจและดำเนินนโยบายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้

คู่มือเล่มนี้จึงทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างความตื่นตัวของสังคมกับการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันว่า “หลักนิติธรรม” ไม่ใช่เพียงอุดมคติทางกฎหมาย แต่เป็นรากฐานของความชอบธรรมของรัฐและความไว้วางใจของประชาชน อันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยและความยั่งยืนของสังคมในระยะยาว

TIJ เชื่อว่าหนังสือเล่มนี้จะเอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารประเทศ ทั้งนักการเมืองและผู้ทำงานการเมือง ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป

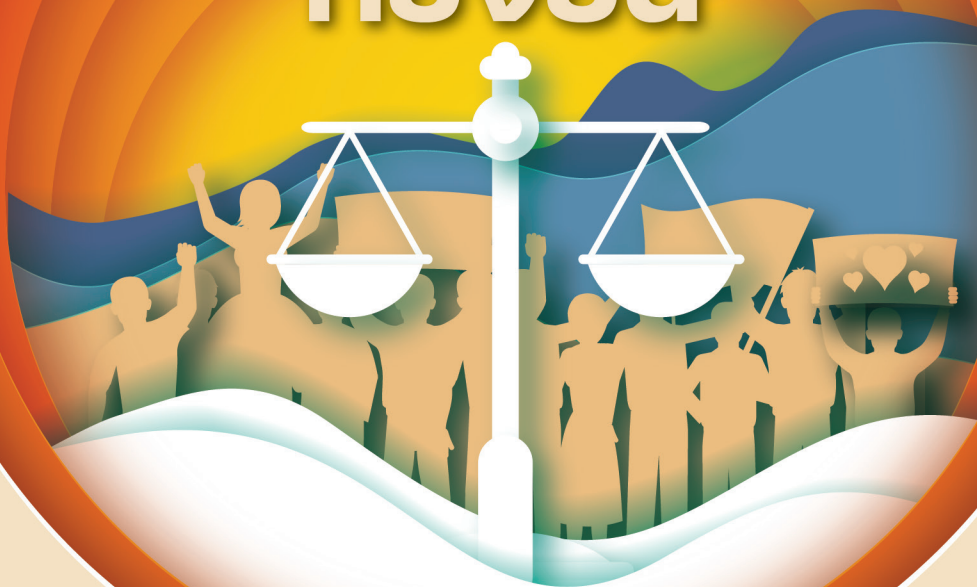
สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือดาวน์โหลดหนังสือ “หลักนิติธรรม
คู่มือสำหรับนักการเมืองและผู้ทำงานการเมือง”

FAIR NOW IN ACTION

ผลการดำเนินงานสำคัญ
ประจำปี 2568

พลัง ภาคประชาชน เพื่อหลักนิติธรรม ที่ยั่งยืน

Civic Power for the Rule of Law

หลักนิติธรรม คือ โครงสร้างพื้นฐานเชิงสถาบันที่ค้ำจุนความเชื่อมั่นของสังคมในทุกมิติ ทั้งในฐานะกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ กติกากลางที่อำนวยความสะดวก และหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ตลอดจนคุณภาพชีวิตของประชาชน แม้จะเป็นโครงสร้างที่มองไม่เห็น แต่ความมั่นคงและอนาคตที่ยั่งยืนของประเทศในทุกด้านล้วนตั้งอยู่บนความแข็งแกร่งของรากฐานนี้

การทำให้หลักนิติธรรมเข้มแข็งจึงเป็นพันธกิจหลักที่ TIJ ขับเคลื่อนมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ได้มีการยกระดับการทำงานร่วมกับ WJP โดยนำ “ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม” ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันการปฏิรูป คู่ขนานกับการผลักดันกลไกการทำงานของภาคประชาชน (Civic Movement) เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูหลักนิติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ความพยายามร่วมกันของทุกภาคส่วนส่งผลให้คะแนนดัชนีหลักนิติธรรมของประเทศไทยในปี 2567 ปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย ประมาณ 1.5% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยขยับจาก 0.49 คะแนนขึ้นมาอยู่ที่ 0.50 คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ 78 จาก 142 ประเทศทั่วโลก แม้ตัวเลขดังกล่าวจะยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค แต่ก็นับเป็นสัญญาณเชิงบวกที่สะท้อนถึงพัฒนาการที่ดีขึ้น และตอกย้ำถึงความจำเป็นในการขับเคลื่อนการปฏิรูปอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่จับต้องได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ ยังคงเดินหน้า “ลงทุนในหลักนิติธรรม” โดยเน้นขยายบทบาทของ “พลังภาคประชาชน” (Civic Movement) ให้เข้ามาเป็นแกนกลางในการขับเคลื่อนทั้งในการวางรากฐานเชิงสถาบัน และการ “เจาะลึกเฉพาะมิติ” ในประเด็นที่หลายฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่าควรเร่งปฏิรูป เช่น การยกเครื่องประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ครั้งใหญ่ในรอบ 100 ปี การยกระดับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ยึดหลักสิทธิมนุษยชน หรือการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

เป้าหมายไม่ใช่เพียงเพื่อปรับปรุงคะแนนดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม แต่คือการสร้าง “วัฒนธรรมแห่งความเป็นธรรม” ที่ต้องปลูกฝังในทุกอนุของสังคม เพื่อให้มีทั้งกฎหมายที่เป็นธรรม ระบบยุติธรรมที่ทุกคนเชื่อมั่น และผู้คน کهเคารพกติกาของส่วนรวมร่วมกัน อันเป็นหัวใจสำคัญที่จะเปลี่ยนหลักนิติธรรมให้กลายเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมไทยสู่อนาคตที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

3 กลยุทธ์

ขับเคลื่อนหลักนิติธรรมไทยสู่มาตรฐานสากล

จากการทำงานร่วมกับ WJP ในลักษณะ “พันธมิตรด้านองค์ความรู้” ต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 2 ได้นำมาสู่การขับเคลื่อนแผนงานเชิงรุก เพื่อยกระดับดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมของประเทศไทยอย่างเป็นระบบ ผ่าน 3 กลยุทธ์สำคัญ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1

**ผลักดันให้เกิดการส่งเสริม
กระบวนการยุติธรรม
ของประเทศไทย**

เน้นเปลี่ยนผลการประเมิน
ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม
ไปสู่การปรับปรุง
ระบบยุติธรรมของประเทศ
ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2

**สร้างความร่วมมือ
กับเครือข่ายพันธมิตร
ระหว่างประเทศ**

และในประเทศ มุ่งสร้าง
เครือข่ายความร่วมมือ
ระดับสากลเพื่อแลกเปลี่ยน
องค์ความรู้ และพัฒนา
ศักยภาพบุคลากรในประเทศ
ด้านหลักนิติธรรม เพื่อร่วม
ขับเคลื่อนประเด็นทางสังคม
ให้เกิดความยุติธรรมขึ้นจริง
ในสังคม

กลยุทธ์ที่ 3

**สร้างชุมชนของเครือข่าย
การทำงานด้านหลักนิติธรรม
ที่เข้มแข็งในประเทศไทย**

เน้นสร้างการมีส่วนร่วม
และเชื่อมโยงเครือข่าย
คนทำงาน
เพื่อสร้างระบบนิเวศ
ที่เอื้อต่อการปลูกฝัง
วัฒนธรรมความเป็นธรรม
ให้หยั่งรากลึกในสังคมไทย

WJP Workshop:

วางกลยุทธ์เพื่อพัฒนาดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม

หนึ่งในผลการดำเนินงานสำคัญที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการผลักดันให้เกิดการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย คือการนำ “ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม” มาเป็นเครื่องมือวิเคราะห์จุดแข็งและประเด็นท้าทายของระบบยุติธรรมไทยได้อย่างตรงจุด โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ **“การประเมินผลและการใช้ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมจาก WJP: ระเบียบวิธีวิจัยและบทเรียนจากประเทศต่าง ๆ”** ระหว่างวันที่ 14 และ 18-19 พฤศจิกายน 2567 เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยในการวิเคราะห์และแปลผลค่าดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม รวมทั้งแบ่งปันประสบการณ์การนำดัชนีชี้วัดไปพัฒนาในระดับนโยบายของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้เรียนรู้และนำไปปรับปรุงระบบยุติธรรมของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น

ผู้เข้าร่วมการประชุม

ผู้กำหนดนโยบาย
นักวิชาการ
และหน่วยงาน

ในกระบวนการยุติธรรม
157 คน

RoLD Xcelerate in Action:

แก้ปัญหาจากโจทย์จริงในสังคมด้วยหลักนิติธรรม

ในมิติของเครือข่ายขับเคลื่อนหลักนิติธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นี้ TIJ ได้เปิดเวทีให้ผู้เข้าร่วมหลักสูตร “RoLD Xcelerate” เครือข่ายผู้นำเพื่อสร้างความเข้มแข็งของหลักนิติธรรม ได้นำเสนอผลงานการศึกษาปัญหาจากโจทย์จริงในสังคม ภายใต้โครงการปฏิรูปหลักนิติธรรม อย่างเป็นรูปธรรม (RoLD in Action) เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2567 ใน 4 หัวข้อ ได้แก่

- 1 การแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยบูรณาการกระบวนการบำบัดฟื้นฟู ด้วย AI Cloud Therapy

- 2 โครงการการศึกษา Open Government Data เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ ขับเคลื่อนประเทศ และประโยชน์สาธารณะ

- 3 แพลตฟอร์ม SooVoice พื้นที่ให้คุณมีส่วนร่วม และติดตามการแก้ไข และปรับปรุงการใช้กฎหมาย

- 4 Payment for Ecosystem Services: PES การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมเพื่อการเปลี่ยนผ่านอย่างยุติธรรม

ดูรายละเอียดผลการศึกษาเพิ่มเติม หน้า 65

Thailand Rule of Law Fair 2025:

สร้างปรากฏการณ์พลังพลเมืองขับเคลื่อนหลักนิติธรรม

TIJ ร่วมกับเครือข่ายผู้นำด้านหลักนิติธรรมและการพัฒนา (RoLD) WJP และ THE STANDARD พร้อมด้วยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมกว่า 40 ภาคีเครือข่าย สร้างปรากฏการณ์ครั้งสำคัญในภูมิภาคอาเซียน ด้วยการจัดงาน **“Thailand Rule of Law Fair 2025 งานแฟร์เพื่อความแฟร์”** ภายใต้แนวคิด **“Investing in the Rule of Law for a Sustainable Future”** ระหว่างวันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ 2568 เพื่อเร่งยกระดับหลักนิติธรรมของประเทศไทย สร้างความเป็นธรรมทางการเมืองและเศรษฐกิจ และเสริมศักยภาพการแข่งขันของประเทศบนเวทีโลกอย่างยั่งยืน

งานแฟร์ครั้งนี้ถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้าง “สภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือ” ที่เชื่อมโยงอุดมการณ์ของบุคคลและองค์กร ผู้ขับเคลื่อนสังคมเข้าด้วยกัน การเปิดพื้นที่ในรูปแบบงานแฟร์ นับเป็นพลังสำคัญที่ช่วยให้ทุกภาคส่วนมองเห็นเป้าหมายร่วมกัน พร้อมเปลี่ยนภาพจำของ “หลักนิติธรรม” จากเรื่องกฎหมายที่ไกลตัว ให้กลายเป็นพื้นที่แห่งการมีส่วนร่วมของภาคพลเมือง (Civic Movement) อย่างแท้จริง

มีผู้สนใจเข้าร่วมงาน
กว่า **1,000** คน
ภายในงานมีเวทีเสวนา
34 หัวข้อ ถ่ายทอดโดย
วิทยากรมากกว่า
190 คน

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือดาวน์โหลด รายงานงานสรุป
สาระสำคัญจาก Thailand Rule of Law
Fair 2025 งานแฟร์เพื่อความแฟร์

งานแฟร์เพื่อความแฟร์ครั้งแรกในอาเซียน

MAIN STAGE

เวทีเสวนาวិสัยทัศน์
และแนวทาง
ก้าวข้ามวิกฤต
หลักนิติธรรม

SIDE EVENT

ห้องปฏิบัติการ
สร้างสรรค์นวัตกรรม
ที่ยึดประชาชน
เป็นศูนย์กลาง

EXHIBITION & MARKETPLACE

EDUTAINMENT:

จุดประกาย
ความคิดสร้างสรรค์

Civil Justice: ทบทวนกฎหมายแพ่งในรอบ 100 ปี

กฎหมายที่ล้าสมัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ลดรั้งศักยภาพประเทศ ในวาระครบรอบ 100 ปี ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ขณะที่กฎหมายบางส่วนยังไม่สามารถ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา TIJ ตระหนักว่า การใช้กฎหมายที่ไม่ทันสมัยอาจกลายเป็นภาระมากกว่า จะอำนวยความสะดวกและบางกรณีอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ ที่ประชาชนรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรม จึงได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อพิจารณาทบทวนและปรับปรุง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในระดับภูมิภาค ครอบคลุม ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก ในช่วงเดือนธันวาคม 2567 - เดือนกุมภาพันธ์ 2568 เพื่อสำรวจและรับฟังข้อคิดเห็น รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปฏิบัติงาน ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ สำหรับนำไปประกอบการพิจารณาทบทวน การปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของประเทศไทย ต่อไป

กฎหมาย
ที่ล้าสมัย
และไม่จำเป็น

Criminal Justice:

ประยุกต์ใช้ PEACE Model ตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชน

จากรายงานดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมในปี 2567 พบว่า ปัจจัยด้าน “กระบวนการยุติธรรมทางอาญา” (Criminal Justice) ของประเทศไทยยังคงได้คะแนนต่ำสุดในบรรดาดัชนีชี้วัดทั้ง 8 ด้าน ของ WJP สะท้อนถึงความท้าทายเร่งด่วนในการสร้างระบบที่เป็นธรรม ขณะที่ปัจจัยด้าน “สิทธิขั้นพื้นฐาน” แม้จะมีทิศทางดีขึ้นเล็กน้อยแต่ยังคงเป็นจุดเปราะบาง การยกระดับ 2 ปัจจัยชี้วัดนี้จะช่วยกอบกู้ความเชื่อมั่นในหลักนิติธรรมของประเทศ

ผู้เข้าร่วมอบรม
พนักงานอัยการและ
บุคลากรในกระบวนการ
ยุติธรรม **20 คน**

เพื่อตอบโจทย์นี้ TIJ ร่วมกับสถาบันนิติวัชร์ สำนักงานอัยการสูงสุด จัดฝึกอบรมหลักสูตร **ประกาศนียบัตรการซักถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการสอบสวนและการรวบรวมข้อเท็จจริง (Investigative Interviewing): PEACE PROGRAMME รุ่นที่ 2** เมื่อวันที่ 1, 8, 15, 22, 24-29 สิงหาคม 2568 เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของพนักงานอัยการและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำกระบวนการสัมภาษณ์ตามกรอบ PEACE MODEL มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการซักถามอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการสืบสวนและการรวบรวมข้อมูล (PoEI)⁶ อันเป็นหลักการที่ให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานสากล มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้ปากคำ

⁶ The Principles on Effective Interviewing for Investigations and Information Gathering

Open Government: คุญแจสำคัญสู่รัฐบาลโปร่งใส

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government) เพื่อสร้างรัฐบาลที่โปร่งใส เป็นหนึ่งในปัจจัยชี้วัดความมีหลักนิติธรรมที่สำคัญสำหรับประเทศไทย ซึ่งได้คะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (CPI) ปี 2568 ต่ำที่สุดในรอบเกือบ 20 ปี ข้อมูลเปิด (Open Data) จึงเป็นเครื่องมือเร่งด่วนที่ช่วยให้ประชาชน ตรวจสอบความไม่ชอบมาพากลได้ก่อนที่ความเสียหายจะขยายวงกว้าง

ผู้เข้าร่วมอบรม
สื่อมวลชน **16** คน
จาก 15 หน่วยงาน

TIJ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการสร้าง การมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของ หลักนิติธรรม โดยศึกษาเชิงลึกใน 25 ชุดข้อมูลด้านคอร์รัปชัน ตามแนวทางของ Open Data Charter เพื่อเปลี่ยนสถานะหน่วยงานรัฐ จาก “เจ้าของข้อมูล” เป็น “ผู้รับผิดชอบข้อมูล” ตามหลักการเปิดเผย เป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น (Open by Default, Closed by Exception)

นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกับ HAND Social Enterprise จัดอบรม เชิงปฏิบัติการร่วมกับเครือข่ายสื่อมวลชนในหัวข้อ “เปิด 25 ชุด ข้อมูลภาครัฐ เครื่องมือสำคัญยกระดับหลักนิติธรรมไทย” ระหว่าง วันที่ 13-14 กันยายน 2568 เพื่อเน้นย้ำถึงบทบาทและความสำคัญ ของการใช้ข้อมูลเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชันและสร้างหลักนิติธรรม ควบคู่ไปกับการสร้างเครือข่ายสื่อมวลชนร่วมผลักดันให้เกิดกระบวนการ เปิดเผยข้อมูลภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม และทำให้เกิดช่องทางการสื่อสาร ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนเข้าใจความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูล ภาครัฐและมีส่วนร่วมได้ในอนาคต

ความยุติ-ธรรมใต้ภูเขาน้ำแข็ง: เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการสร้างนิติรัฐนิติธรรมในสังคมไทย

จากประสบการณ์และความพยายามที่จะยกระดับให้กระบวนการยุติธรรมมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง TIJ ตระหนักว่าการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและมีหลักนิติธรรมเป็นพื้นฐานนั้น ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การปฏิรูปกฎหมายบางส่วน แต่หมายรวมถึงการวิเคราะห์และการจัดการกับ “ปัจจัยเชิงสถาบัน” ที่อยู่เบื้องหลังอย่างเป็นระบบ

TIJ ร่วมกับ 101 PUB - 101 Public Policy Think Tank จัดทำหนังสือ “ความยุติ-ธรรมใต้ภูเขาน้ำแข็ง: เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการสร้างนิติรัฐนิติธรรมในสังคมไทย” เพื่อสำรวจระบบยุติธรรมผ่านเลนส์เศรษฐศาสตร์การเมือง โดยวิเคราะห์ทั้งปัจจัยที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างระเบียบภาครัฐ และปัจจัยที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างแนวปฏิบัติ บรรทัดฐานทางสังคม คุณค่า วัฒนธรรม และจารีตประเพณี ซึ่งมักเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมในอดีตไม่ประสบผลสำเร็จ

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ถือเป็นต้นทุนทางองค์ความรู้ที่สำคัญ สำหรับการออกแบบสภาพแวดล้อมใหม่ เพื่อให้การปฏิรูปในอนาคตเกิดขึ้นได้จริงอย่างมีคุณภาพ ผ่านการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงร่วมกับทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งจะช่วยยกระดับหลักนิติธรรมของประเทศไทยให้เข้มแข็ง มั่นคง และตอบโจทย์ความยุติธรรมเพื่อประชาชน

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือดาวน์โหลดหนังสือ
“ความยุติ-ธรรมใต้ภูเขาน้ำแข็ง:
เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยการ
สร้างนิติรัฐนิติธรรมในสังคมไทย”

สาระสำคัญ

ปัญหาหลัก คือ วงจรเสียดังโงกอาญา คนล้นคุก ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความยุติธรรม ความล่าช้า ความไม่เป็นธรรม และการทุจริตที่ซ่อนอยู่ในระบบยุติธรรมไทย

ปัญหาเหล่านี้ สะท้อนว่าระบบยุติธรรมไทย มีปัญหาเชิงโครงสร้างที่ซ่อนอยู่ “ใต้ภูเขาน้ำแข็ง” ไม่ใช่แค่ตัวบทกฎหมาย แต่รวมถึงวัฒนธรรม อำนาจ และแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติ

การปฏิรูปที่ผ่านมาแค่เฉพาะปลายเหตุ เช่น แก้กฎหมายหรือกระบวนการทางเทคนิค ซึ่งหากไม่เปลี่ยนเงื่อนไขเชิงสถาบัน การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จ

EMPOWERING LIVES

สานต่อพระปณิธานบนพื้นฐานหลักนิติธรรม

หลักนิติธรรมจะมีความหมายอย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อระบบยุติธรรมสามารถคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคนได้อย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะผู้ที่เผชิญข้อจำกัดทางสังคม เศรษฐกิจ หรือโครงสร้างอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังหญิง เด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบาง หรือผู้ที่เคยก้าวพลาดในชีวิต หากสังคมปล่อยให้คนกลุ่มนี้หลุดออกจากระบบโอกาส หลักนิติธรรมก็ยากจะเป็นรากฐานของความเป็นธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

TIJ ให้ความสำคัญกับการเสริมพลังชีวิตของผู้ที่เผชิญความเปราะบาง โดยสืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ที่ทรงมุ่งยกระดับมาตรฐานความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม ควบคู่กับการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความท้าทายในชีวิตสามารถลุกขึ้นยืนได้อีกครั้ง สอดคล้องกับหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ ได้ขับเคลื่อนภารกิจนี้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นเผยแพร่และขยายผลแนวคิด “ข้อกำหนดกรุงเทพ” ผ่านการใช้เวทีสากลในการแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา ข้อท้าทาย และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อนำไปสู่การพัฒนายุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ ควบคู่กับการเปิดพื้นที่ให้ประสบการณ์ตรงของผู้หญิงในกระบวนการยุติธรรมได้รับการรับฟังและนำไปสู่การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนในวงกว้างต่อไป

ขณะเดียวกัน TIJ ยังมุ่งสร้าง “ระบบนิเวศแห่งโอกาส” ที่ช่วยป้องกันและลดความเสี่ยงตั้งแต่ต้นทางของวงจรอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา “ระยองโมเดล” เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเด็กและเยาวชนในสถานคุ้มครอง หรือโครงการ “โรงเรียนตั้งต้นดี” ที่เปิดพื้นที่ให้ผู้พ้นโทษได้พัฒนากิจกษะชีวิตและอาชีพ ลดการกระทำผิดซ้ำ

TIJ เชื่อมั่นว่า เมื่อระบบยุติธรรมเปิดพื้นที่ให้ทุกคนมีที่ยืนในสังคมได้อย่างเท่าเทียม หลักนิติธรรมก็จะกลายเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมสู่อนาคตที่ยั่งยืน

Bangkok Rules: ยกระดับการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพ สำหรับภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน

ปัจจุบันภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน มีผู้หญิงในเรือนจำกว่า 95,000 คน ถือว่าเป็นภูมิภาคที่มีอัตราผู้ต้องขังหญิงต่อประชากรสูงที่สุดในโลก (13.7 คนต่อประชากร 100,000 คน) ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีการศึกษาต่ำ มาจากครอบครัวยากจน และถูกจับกุมในข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งสะท้อนถึงการขาดทางเลือกทางเศรษฐกิจและแรงกดดันทางสังคม

ผู้เข้าร่วมการประชุม
ผู้แทนกว่า 80 คน
จาก 19 ประเทศ

ในวาระครบรอบ 15 ปี ของข้อกำหนดกรุงเทพ ในเดือนธันวาคม 2568 TIJ ได้ร่วมกับสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC)⁷ และสถาบันเพื่อการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดแห่งสหประชาชาติ (ILANUD)⁸ จัดประชุมหารือระดับภูมิภาคเพื่อยกระดับการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพสำหรับภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Latin America and the Caribbean Consultative Meeting to Advance the Application of the Bangkok Rules) ณ กรุงซานโฮเซ สาธารณรัฐคอสตาริกา ระหว่างวันที่ 25-27 พฤศจิกายน 2567 เพื่อแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา ข้อท้าทาย แบ่งปันประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการดูแลผู้ต้องขังหญิง เพื่อนำไปสู่การพัฒนายุทธศาสตร์ระหว่างประเทศในการขับเคลื่อนมาตรฐานดังกล่าว

การประชุมนี้ เป็นการขยายผลโครงการ Renewing Our Promise: Fostering Progress and Investments to Advance The Application of The Bangkok Rules ที่ TIJ และ UNODC ริเริ่มขึ้นตั้งแต่ต้นปี 2567 เพื่อสร้างกลไกการทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันใน 5 ภูมิภาคทั่วโลก โดยการประชุมครั้งนี้ ถือเป็นภูมิภาคที่ 2 ต่อเนื่องจากการจัดประชุมนำร่องในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเมื่อช่วงต้นปีที่ผ่านมา

⁷ United Nations Office on Drugs and Crime

⁸ United Nations Latin American Institute for the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders

INFIW: แบ่งปันประสบการณ์ของอดีตผู้ต้องขังหญิง ในเวทีนานาชาติ

การถูกตีตราเป็นข้อก้ำกัวยในการกลับคืนสู่สังคมของผู้หญิงที่เคยก้าวพลาดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม TIJ ร่วมกับเครือข่ายนานาชาติของผู้หญิงที่เคยถูกคุมขัง (INFIW)⁹ เครือข่ายสุขภาพและโอกาส (HON)¹⁰ และ We-Trust Network จัดงาน **International Convening of Formerly Incarcerated Women** เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2567 เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนวคิด และประสบการณ์ของผู้หญิงที่เคยผ่านการคุมขัง รวมถึงสร้างและขยายเครือข่ายขับเคลื่อนเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้ถูกคุมขังหญิง

ภายในงาน ตัวแทนจากโรงเรียนตั้งต้นดีได้ร่วมนำเสนอในหัวข้อ “สถานการณ์ของผู้หญิงที่เคยถูกจองจำในประเทศไทย” เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรือนจำและข้อก้ำกัวยที่ต้องเผชิญในการกลับคืนสู่สังคม ตลอดจนแนะนำโรงเรียนตั้งต้นดีที่ได้ให้โอกาสในการตั้งต้นชีวิตใหม่ ผ่านการพัฒนาทักษะอาชีพ การลงมือทำงานในสถานที่จริง ควบคู่กับการพัฒนาจิตใจและบุคลิกภาพ เพื่อสนับสนุนการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

⁹ International Network of Formerly Incarcerated Women

¹⁰ Health and Opportunity Network

ผู้เข้าร่วมงาน
ผู้แทนจากนานาประเทศ
เช่น สหรัฐอเมริกา
ออสเตรเลีย บราซิล สเปน
แซมเบีย อินโดนีเซีย
ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย
รวมกว่า **50** คน

WICC 2025: ปฏิรูปงานราชทัณฑ์สู่มาตรฐานสากล

ความแออัดในเรือนจำและสวัสดิการผู้ต้องขังที่ไม่ตอบสนองต่อสิทธิและจิตใจของผู้หญิง นำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน **การประชุมนานาชาติว่าด้วยผู้หญิงและการราชทัณฑ์ (WICC 2025)**¹¹ เป็นอีกเวทีสำคัญที่ TIJ ร่วมกับสมาคมราชทัณฑ์และเรือนจำระหว่างประเทศ (ICPA)¹² จัดขึ้นระหว่างวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ 2568 เพื่อเป็นเวทีส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ด้านผู้หญิงที่เกี่ยวข้องในงานราชทัณฑ์และการปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะข้อกำหนดกรุงเทพ ภายใต้หัวข้อนำเสนอสู่หลัก ได้แก่ การจองจำและเส้นทางสู่เรือนจำ การกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ทางเลือกแทนการคุมขังจากนโยบายสู่การปฏิบัติ ผู้หญิงที่ทำงานในระบบราชทัณฑ์ และการตอบสนองต่อผู้ต้องขังกลุ่มเฉพาะ

ภายในงานยังมีเวทีเสวนาที่สะท้อนเสียงของอดีตผู้ต้องขังหญิงที่เผชิญภาวะวิกฤตจริง เช่น การขาดสุขอนามัยพื้นฐานและการสูญเสียบุตรระหว่างคุมขัง ซึ่งตอกย้ำว่าการเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนนั้นยังไม่เพียงพอ แต่ยังต้องให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายที่คำนึงถึงเพศสภาพและการวางมาตรการทางเลือกแทนการคุมขัง

ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้แทนจากหน่วยงานราชทัณฑ์
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศ นักวิชาการ
และผู้สนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนกว่า
350 คน จาก 56 ประเทศ

¹¹ Women in Corrections Conference

¹² The International Corrections and Prisons Association

CSW 69: ขับเคลื่อนนโยบายโลก เพื่อยุติวงจรโทษอาญาจากความยากจน

TIJ ได้ใช้โอกาสดังกล่าวเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยสถานภาพสตรี สมัยที่ 69 (CSW69)¹³ ระหว่างวันที่ 17-19 มีนาคม 2568 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา จัดการประชุมคู่ขนานในหัวข้อ “Promising Practices to Reduce the Harmful Impact of Imprisonment on Women: A Key Step Forward in Implementing the Beijing Declaration and Platform for Action” เพื่อเน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการลดผลกระทบของการจำคุกที่มีต่อผู้หญิง และร่วมจัดการประชุม Breakfast Meeting ในหัวข้อ “Reimagining Justice for Women in Prison: 15 Years of the Bangkok Rules” เพื่อแลกเปลี่ยนและสร้างความเข้าใจในประเด็นสำคัญ เช่น แนวโน้มสถานการณ์การคุมขังผู้ต้องขังหญิงทั่วโลก และภาพรวมและความก้าวหน้าของการนำข้อกำหนดกรุงเทพไปปฏิบัติใช้

นอกจากนี้ TIJ ได้นำเสนอข้อค้นพบสำคัญจากการประชุมหารือระดับภูมิภาคเพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติข้อกำหนดกรุงเทพ ได้แก่

การทบทวนการใช้โทษจำคุก

ระบบยุติธรรมทางอาญาควรนำมาตรรกะทางเลือกมาใช้แทนการคุมขัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความผิดเล็กน้อยที่เกี่ยวข้องกับความยากจน

การให้ความสำคัญกับประสบการณ์จริง

การเปิดพื้นที่ให้ผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการจำคุกได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

การเสริมพลังเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์หญิง

การให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเป็นผู้นำที่ตระหนักถึง การตอบสนองเชิงเพศสภาวะในกระบวนการยุติธรรม

ความมุ่งมั่น

ในการหาแนวทางแก้ปัญหา

การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนต้องอาศัยการทุ่มเทอย่างต่อเนื่องและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อการนำข้อกำหนดกรุงเทพไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

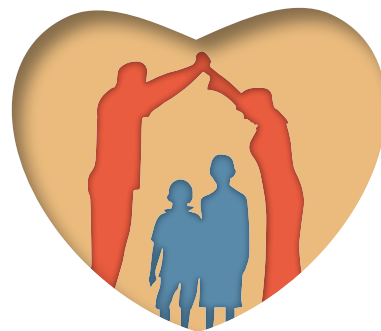
ผู้เข้าร่วมการประชุม
นักการทูต ผู้กำหนด
นโยบาย และผู้เชี่ยวชาญ
จาก 9 ประเทศ/องค์กร

¹³ The 69th Commission on the Status of Women

ระยองโมเดล: สู่ต้นแบบคุ้มครองเด็กระดับชาติ

นับเป็นปีที่ 5 ต่อเนื่องที่ TIJ ได้ขับเคลื่อน “โครงการสนับสนุนเด็กและเยาวชนในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กระยอง จังหวัดระยอง” ตามแนวพระดำริสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ เพื่อลดความเสี่ยงการเข้าสู่จรรยาบรรณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อออกแบบแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคลภายใต้แนวคิด “เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง” นอกจากนี้ ยังได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2568 เพื่อสร้าง “โมเดลต้นแบบ” ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

จุดเน้นตามกลุ่มเป้าหมาย

เด็กเล็ก

ให้ได้รับความรักและความอบอุ่นทั้งกายและใจ รวมถึงมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

เด็กโต

สร้างแรงบันดาลใจ ทักษะอาชีพ และภูมิคุ้มกันด้านกฎหมาย (วัชชนชีวิต)

บุคลากร

เสริมองค์ความรู้ด้านจิตวิทยาวัยรุ่น และการทำงานเป็นทีม

แผนดำเนินงานระยะ 3 ปี

1

พัฒนาระบบการดูแลและเครือข่าย

ออกแบบการบริการรูปแบบใหม่และระดมทรัพยากรจากภาคีหุ้นส่วนเพื่อสนับสนุนทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนอย่างรอบด้าน

2

พัฒนาหลักสูตรและองค์ความรู้

สร้างหลักสูตรมาตรฐานสากลสำหรับเด็กและเยาวชน พร้อมประสานความร่วมมือกับเครือข่าย

3

ยกระดับและขยายผลต้นแบบ

พัฒนาสถานคุ้มครองฯ ระยองให้เป็นโมเดลต้นแบบที่จับต้องได้เพื่อขยายผลสู่สถานคุ้มครองและบ้านพักเด็กทั่วประเทศอย่างยั่งยืน

โรงเรียนตั้งต้นดี: สืบสานพระปณิธาน พลิกชีวิตผู้ก้าวพลาดคืนสู่สังคม

TIJ สืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ ที่ทรงให้ความสำคัญกับการหยิบน้อม “โอกาส” เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้ก้าวพลาดให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข มีที่ยืนในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ผ่านโครงการ “โรงเรียนตั้งต้นดี” (Restart Academy) ที่ริเริ่มมาตั้งแต่ปี 2565 ภายใต้ปรัชญา “ตั้งต้นดี มีงานทำ ไม่กระทำผิดซ้ำ” เป็น “พื้นที่ปฏิบัติการทางสังคม” (Social Lab) ที่บ่มเพาะทักษะชีวิตและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตลาดต้องการ เช่น ทำอาหาร นวดแผนไทย เสริมสวย รุกขกร ซักอบรีด และศิลปะ มุ่งทลายกำแพงแห่งการตีตรา ซึ่งปัจจุบันได้ต่อยอดสู่โมเดล “วิสาหกิจเพื่อสังคม” (Social Enterprise) ที่สร้างรายได้และอาชีพจริงให้แก่ผู้พ้นโทษ

โครงการนี้ประสบความสำเร็จในการสร้างผลตอบแทนทางสังคม (SROI)¹⁴ 3 ปี ระหว่างปี 2566-2568 สูงถึง 8 เท่า ซึ่งหมายความว่าทุกการลงทุน 1 บาท สามารถสร้างมูลค่าตอบแทนกลับคืนสู่สังคมได้ 8 บาท โดยเน้นการสร้างรายได้แก่ผู้เข้าร่วมและลดภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างมีประสิทธิภาพ

¹⁴ Social Return on Investment

¹⁵ ASEAN Outstanding Social Welfare and Development Awards

อีกหนึ่งในความภาคภูมิใจคือ “บริษัท ตั้งต้นดี เพื่อสังคม จำกัด” ภายใต้กำกับของ TIJ ได้รับรางวัล **องค์กรดีเด่นด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนาแห่งอาเซียน (AOSWADA)¹⁵ ประจำปี 2568** รางวัลนี้คือเครื่องยืนยันถึงความสำเร็จในการนำแนวคิดเรื่องความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา มาปรับใช้จริง จนกลายเป็นต้นแบบการฟื้นฟูมนุษย์ที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาคอาเซียนอย่างสง่างาม

ADVANCING THE BANGKOK RULES

ถอดแบบปฏิบัติ สู่การปรับใช้ในโลก

เนื่องจากข้อกำหนดกรุงเทพเป็นกรอบมาตรฐานของสหประชาชาติ ที่ให้ความสำคัญกับความต้องการเฉพาะของผู้ต้องขังหญิง ทั้งการดูแล พันฟู และเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยกลับคืนสู่สังคมอย่างมีศักดิ์ศรี ระบบราชทัณฑ์จึงเป็นปลายทางของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่สะท้อน คุณภาพระบบยุติธรรมในภาพรวมได้เป็นอย่างดี

ในดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมของ WJP “ประสิทธิภาพของระบบราชทัณฑ์” เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินความสามารถของรัฐในการฟื้นฟูผู้กระทำผิด และลดการกระทำผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังเผชิญความท้าทาย ในด้านนี้มาโดยตลอด โดยในปี 2567 เราได้คะแนนเพียง 0.25 ซึ่งต่ำที่สุดในบรรดา 44 ตัวชี้วัดย่อยของดัชนีชี้วัดดังกล่าว สาเหตุสำคัญมาจากปัญหา เรื้อนจำแออัด ข้อจำกัดด้านทรัพยากร และความท้าทายในการพัฒนากลไก พันฟูและเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้มีประสิทธิภาพ สถานการณ์นี้ สะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาระบบราชทัณฑ์ให้ทำหน้าที่สนับสนุน การฟื้นฟูผู้กระทำผิดและการกลับคืนสู่สังคมอย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ มุ่งขับเคลื่อนข้อกำหนดกรุงเทพไปสู่การปฏิบัติ ในวงกว้าง ผ่านการทำงานที่เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับการดำเนินงานในเรือนจำ การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารงานราชทัณฑ์ ไปจนถึงการสร้าง องค์ความรู้ระดับนานาชาติ เพื่อสนับสนุนการพัฒนานโยบายและการปฏิรูป เรื้อนจำในระยะยาว แนวทางนี้สอดคล้องกับแนวคิด “Investing in the Rule of Law for a Sustainable Future” ซึ่งเน้นว่าการลงทุนในหลักนิติธรรม ต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน

การดำเนินงานในปีนี้ TIJ มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างเข้มข้นใน 3 มิติ ได้แก่ การพัฒนาต้นแบบการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเพื่อสนับสนุน การฟื้นฟูและการกลับคืนสู่สังคมของผู้ต้องขัง การเสริมสร้างสมรรถนะ ของผู้บริหารงานราชทัณฑ์ในการนำมาตราฐานสหประชาชาติและหลัก สิทธิมนุษยชนมาปรับใช้ในการบริหารจัดการเรือนจำ และการจัดทำรายงาน แนวโน้มสถานการณ์เรือนจำโลกเพื่อสะท้อนความท้าทายและทิศทางการ พัฒนา รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าในการนำข้อกำหนดกรุงเทพ ไปปฏิบัติใช้ในประเทศต่าง ๆ เนื่องในโอกาสครบรอบ 15 ปี ในเดือนธันวาคม 2568 นี้

Pre-Release Model:

พัฒนาต้นแบบ เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยสู่สังคม

TIJ ร่วมกับกรมราชทัณฑ์และเรือนจำ/กักขังสถาน จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ กักขังสถานหญิง นครราชสีมา เรือนจำจังหวัดอ่างทอง เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี กักขังสถานหญิงธนบุรี เรือนจำจังหวัดสระบุรี เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี เรือนจำกลางราชบุรี กักขังสถานหญิงสงขลา เรือนจำอำเภอไชยา เรือนจำจังหวัดอุดรธานี กักขังสถานบำบัดพิเศษหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร และเรือนจำชั่วคราวคลองโพธิ์ ขับเคลื่อนโครงการ **“พัฒนาต้นแบบการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (Pre-Release Model)”** เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเรือนจำตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

ผู้เข้าร่วมอบรม
ผู้ต้องขังเข้าร่วม
โปรแกรม **339** คน

โครงการนี้มุ่งเน้นสนับสนุนและช่วยเหลือเรือนจำและกักขังสถานใน 3 ด้าน ได้แก่

- 1 พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่** สนับสนุนองค์ความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ
- 2 พัฒนากายภาพ** ปรับปรุงสภาพแวดล้อมเรือนจำให้เอื้อต่อการบำบัดฟื้นฟู
- 3 พัฒนาโปรแกรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการช่วยเหลือผู้พ้นโทษ** ผสานความร่วมมือกับ 9 ภาควิชา 6 ด้าน เพื่อส่งคืนผู้ต้องขังกลับสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านจิตใจ และการสร้างแรงบันดาลใจ 2) การวางแผนด้านการเงิน 3) การฝึกอาชีพตามความสนใจ 4) การวางแผนธุรกิจ 5) การเพิ่มทักษะด้านเทคโนโลยี และ 6) บุคลิกภาพและการสื่อสาร

หลักสูตรปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง: ส่งเสริมศักยภาพผู้บริหารงานราชทัณฑ์ตามมาตรฐานสหประชาชาติ

หลังจากริเริ่มจัดอบรมหลักสูตร “การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์” ไปแล้ว 2 รุ่น ในปีนี้ TIJ ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ จัดอบรมต่อเนื่องในรุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 27-31 มกราคม 2568 และรุ่นที่ 4 ระหว่างวันที่ 13-15 สิงหาคม 2568 เพื่อยกระดับสมรรถนะผู้บริหารในการนำมาตรฐานสากลและหลักสิทธิมนุษยชนมาขับเคลื่อนนโยบายและการบริหารจัดการเรือนจำอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นใน 3 ส่วนหลัก ได้แก่

- 1 การปรับใช้มาตรฐานสากล** ส่งเสริมการนำข้อกำหนดแบบเดลาและข้อกำหนดกรุงเทพมาเป็นหลักปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกลุ่มเฉพาะและกลุ่มหลากหลายทางเพศให้สอดคล้องกับกฎหมายสมรสเท่าเทียม
- 2 การพัฒนาทักษะบริหารสมัยใหม่** เสริมสร้างภาวะผู้นำ การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และทักษะการสื่อสารสาธารณะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขฟื้นฟูและภาพลักษณ์องค์กร
- 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ** ประสานภาคประชาสังคมและผู้ประกอบการ เพื่อสนับสนุนด้านอาชีพและสุขภาพจิตเตรียมความพร้อมสู่การกลับคืนสังคมอย่างยั่งยืน

ผู้เข้าร่วมอบรม
2 รุ่น รวม **65** คน

รายงานแนวโน้มสถานการณ์เรือนจำโลก ปี 2568

TIJ ร่วมกับองค์การปฏิรูปการลงโทษสากล (PRI)¹⁶ จัดทำรายงานแนวโน้มสถานการณ์เรือนจำโลก ประจำปี 2568 นำเสนอข้อค้นพบใหม่เกี่ยวกับสิทธิเลือกตั้งของผู้ต้องขังหลังปี 2567 ความท้าทายเร่งด่วน เช่น การฆ่าตัวตาย ความรุนแรง และบริการสุขภาพที่ไม่เพียงพอ รวมถึงประเด็นร่วมสมัยอย่างความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและบทบาทของเทคโนโลยีในงานราชทัณฑ์ อีกทั้งวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการนำข้อกำหนดกรุงเทพและปฏิญญาปักกิ่งไปใช้ในประเทศต่าง ๆ เนื่องจากโอกาสครบรอบ 15 ปี และ 30 ปี ตามลำดับ

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือดาวน์โหลด
“แนวโน้มสถานการณ์
เรือนจำโลก ปี 2568”

¹⁶ Penal Reform International

ผสานความร่วมมือ ระดับภูมิภาค

ชุมชน “Regional Hub for Capacity Building”

ความท้าทายจากอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนล้วนบั่นทอนความก้าวหน้าของหลักนิติธรรมในหลายประเทศ สะท้อนผ่านแนวโน้มการถดถอยของหลักนิติธรรมทั่วโลกอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และตอกย้ำว่าปัญหาเหล่านี้มีขนาดและความซับซ้อนเกินกว่าที่ประเทศใดประเทศหนึ่งจะรับมือได้โดยลำพัง จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่ได้รับการยอมรับร่วมกัน

ในฐานะสถาบันเครือข่ายของสหประชาชาติด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (UN-PNIs) TIJ ได้วางตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสถาบันฯ เป็นสะพานเชื่อมโยงองค์ความรู้ นวัตกรรม และเครือข่ายการทำงาน เพื่อยกระดับหลักนิติธรรมและกระบวนการยุติธรรมภายในประเทศให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและมาตรฐานสากล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ มุ่งขับเคลื่อนบทบาทการเป็น Gateway สำคัญที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างประเทศ พร้อมทั้งสนับสนุนบทบาทของประเทศไทยในการร่วมกำหนดทิศทางระบบยุติธรรมในภูมิภาคและในเวทีโลก เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมการพัฒนานโยบาย และการนำมาตรฐานสากลไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เหนียวแน่นในระดับภูมิภาค ในการรับมือกับความท้าทายด้านอาชญากรรมยุคใหม่

เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว TIJ เดินหน้ายกระดับสู่การเป็น “Regional Training Hub” หรือศูนย์กลางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นการบ่มเพาะทั้งผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงาน ผ่านหลักสูตรที่บูรณาการงานวิจัย ข้อมูล และมาตรฐานสากลเข้าด้วยกัน เพื่อเสริมสร้างระบบยุติธรรมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักนิติธรรม และสามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้อย่างยั่งยืน

บทบาทสถาบันเครือข่าย UN-PNIs: ร่วมกำหนดทิศทาง UN Crime Congress

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือดาวน์โหลด PNI Newsletter ฉบับที่ 7

UN Crime Congress: ร่วมกำหนดกรอบการประชุมระดับโลก

ในฐานะสถาบันเครือข่ายแผนงานสหประชาชาติ (UN-PNIs) ผู้แทนจาก TIJ ได้เข้าร่วมการประชุมเตรียมการระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกสำหรับการประชุม UN Crime Congress สมัยที่ 15 (Asia and Pacific RPM)¹⁷ ระหว่างวันที่ 21-23 มกราคม 2568 ณ องค์การสหประชาชาติ กรุงเทพฯ เพื่อวางกรอบหารือและจัดทำร่างข้อเสนอแนะสำหรับการประชุม 15th UN Crime Congress ที่จะจัดขึ้น ณ กรุงอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในปี 2569 ภายใต้หัวข้อหลักเรื่อง “การเร่งรัดการป้องกันอาชญากรรม ความยุติธรรมทางอาญา และหลักนิติธรรมคุ้มครองประชาชนและประชาคมโลก และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในยุคลดดิจิทัล”

PNI Newsletter ฉบับที่ 7

TIJ ในฐานะผู้ประสานงานหลักของเครือข่าย UN-PNIs ได้รวบรวมข้อมูลและจัดทำวารสาร PNI Newsletter อย่างต่อเนื่องจนถึงฉบับที่ 7 และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

วารสารฉบับนี้มุ่งเน้นการนำ “ปณิญาเกียวโต (Kyoto Declaration)” ไปปฏิบัติใช้ ซึ่งเป็นกติกาที่ได้รับการรับรองในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยอาชญากรรมครั้งที่ 14 เมื่อปี 2564 ท่ามกลางการเตรียมความพร้อมสู่การประชุมปณิญาฉบับใหม่ในปี 2569 จึงเป็นพื้นที่สำคัญในการทบทวนความก้าวหน้าและถอดบทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อเสริมพลังความร่วมมือระดับโลกอย่างเป็นรูปธรรม

¹⁷ Asia and Pacific Regional Preparatory Meeting for the Fifteenth United Nations Congress on Crime Prevention and Criminal Justice

CCPCJ สมัยที่ 34:

ชื่อกำหนดกรุงเทพและนวัตกรรมยุติธรรมทางอาญา

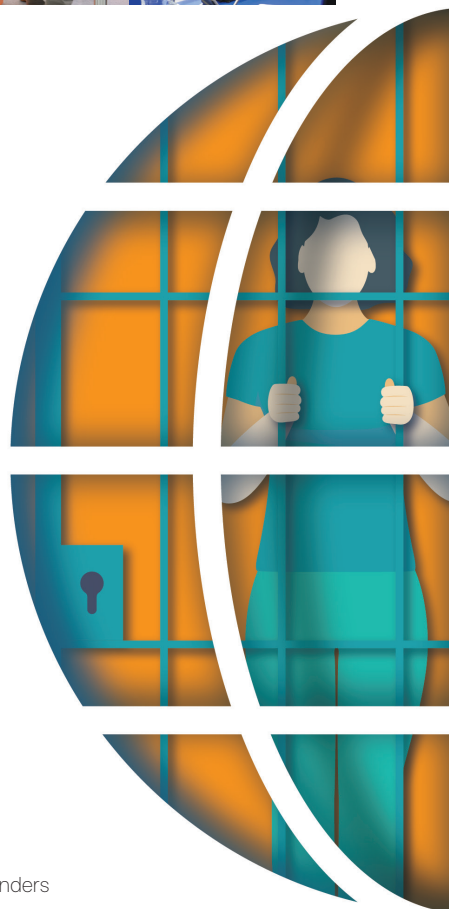

การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา สมัยที่ 34 (CCPCJ)¹⁸ ระหว่างวันที่ 19-23 พฤษภาคม 2568 กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ณ กรุงเวียนนา เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการรับมืออาชญากรรมอุบัติใหม่ และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับสากล เป็นอีกเวทีสากลที่ TIJ มีบทบาทสำคัญหลายประการ ได้แก่

- สนับสนุนรัฐบาลไทยในการเสนอร่างข้อมติเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตาม “ชื่อกำหนดกรุงเทพ” และ “ชื่อกำหนดแมนเดลา” พร้อมจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อ “15 ปี ชื่อกำหนดกรุงเทพ: การนิยามความสำเร็จใหม่เพื่อสตรี” (15 Years of the Bangkok Rules: Reimagining Success for Women) สะท้อนมุมมองผู้หญิงในกระบวนการยุติธรรมในโอกาสครบรอบ 15 ปี ของชื่อกำหนดกรุงเทพ
- ร่วมกับรัฐบาลไทยและภาคีระดับโลก เช่น สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) สถาบันสหประชาชาติเพื่อการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดประจำภูมิภาคลาตินอเมริกา (ILANUD)¹⁹ และ PRI จัดกิจกรรมคู่ขนานในหัวข้อ “การสานต่อพันธสัญญาเพื่อยกระดับการสนับสนุนสตรีในงานราชทัณฑ์” และร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุดจัดกิจกรรมคู่ขนาน นำเสนอ “นวัตกรรมทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งในมิติดิจิทัลและมิติทางสังคม”
- นำเสนอโครงการ “โรงเรียนตั้งต้นดี” ต่อประชาคมโลก แสดงผลสำเร็จของการบูรณาการภาครัฐและเอกชนในการคืนคนดีสู่สังคม ซึ่งสร้างผลตอบแทนทางสังคมได้สูงถึง 8 เท่า

¹⁸ The 34th Commission on Crime Prevention and Criminal Justice

¹⁹ United Nations Latin American Institute for the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders

ความร่วมมือด้านการป้องกันอาชญากรรม และความยุติธรรมทางอาญา

SOMS - 15: ขยายผลกีฬาป้องกันอาชญากรรม

TIJ มีบทบาทในการผลักดันและขยายผลแนวคิดการใช้กีฬาเป็นเครื่องมือทางสังคมเพื่อป้องกันอาชญากรรม และพฤติกรรมเบี่ยงเบนในกลุ่มเยาวชนตามแผนงานด้านกีฬาอาเซียน (ASEAN Work Plan on Sports) ปี 2564-2567 โดยตัวแทนจากสถาบันฯ ได้ร่วมแบ่งปันองค์ความรู้และนำเสนอการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและการบูรณาการความร่วมมือในระหว่างการประชุม **เจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกีฬา (SOMS - 15)**²⁰ เมื่อวันที่ 14-16 ตุลาคม 2567 ณ จังหวัดหวิญฟุก สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

Mekong Dialogue 2.0: ยกระดับกลไกรับมือ อาชญากรรมข้ามชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

TIJ ผสานความร่วมมือกับรัฐบาลออสเตรเลียและองค์กร GI-TOC²¹ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับเครือข่าย ผู้กำหนดนโยบาย และเจ้าหน้าที่รัฐ นักพัฒนาสังคม และ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานและสถานการณ์อาชญากรรมที่คุกคามความมั่นคง โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการค้ายาเสพติด อาชญากรรมทางการเงิน การแสวงหาผลประโยชน์ และการล่องละเมิดทางเพศเด็ก ผ่านเวทีการประชุม Mekong Development Dialogue 2.0 ระหว่างวันที่ 6-7 พฤศจิกายน 2567

²⁰The Fifteenth ASEAN Senior Officials Meeting on Sports

²¹Global Initiative Against Transnational Organized Crime

Regional Training Hub: พัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่ระบบยุติธรรมที่เป็นธรรม

พัฒนาทักษะการสื่อสารและบริหารภาวะวิกฤต

TIJ ร่วมกับกระทรวงยุติธรรม และมูลนิธิฟรีดริช เนามัน เพื่อเสรีภาพ (FNF Thailand) จัดอบรมหลักสูตรพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคณะทำงานโฆษกกระทรวงยุติธรรม และบุคลากรด้านประชาสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 9-10 ธันวาคม 2567 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารของผู้บริหาร คณะทำงานโฆษก และผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ของกระทรวงยุติธรรม

ผู้เข้าร่วมการอบรม จำนวน 30 คน

Media Communication Training

9-10 December 2024 | Ministry of Justice

Session 8 Framing & Reframing

FRAMING

กำหนดกรอบนำเสนอ
เพื่อเน้นมุมมองให้เกิดความเข้าใจ
→ ลดภาษี ทำให้
กินเหล้าในรถกระบะอย่างผิด

REFRAMING

เปลี่ยนกรอบนำเสนอ
ไปสู่มุมมองที่สร้างเสริมความเข้าใจ
→ ภาษี-รถกระบะ
การกินเหล้าในรถกระบะ

ขั้นตอนการพูด

1. ตั้ง KEYWORD เพื่อสื่อสิ่ง
2. ชื่นชมผู้ฟังว่าเก่งมาก
3. พูดถึงเรื่องสำคัญก่อนเป็นอันดับแรก
4. พูดให้สั้น กระชับ เข้าใจง่าย
5. ใช้ถ้อยคำเชิงบวกเพื่อสร้างความเข้าใจ
6. ตัวเรา / เรา / พวกเขา / พวกเขา / พวกเขา
7. ใช้คำเชิงบวก ท้ายประโยค

เพิ่มศักยภาพนักวิจัยเพื่อกำหนดนโยบายยุติธรรม

TIJ ร่วมกับสำนักงานกิจการยุติธรรม อบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในกระบวนการยุติธรรม รุ่นที่ 9: ผู้บริหารระดับสูงในการวิจัยด้านความยุติธรรม (ศวร 9+) เมื่อวันที่ 14 และ 28 กุมภาพันธ์ 2568 เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารงานยุติธรรมและการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบนโยบายด้านความยุติธรรม โดยผู้แทนสถาบันฯ ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้องานวิจัยกับการสร้างกระบวนการยุติธรรมที่เป็นธรรม บทบาทและผลงานของสถาบันฯ มาตรฐานระหว่างประเทศ คู่มือที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูลการวิจัย และ Data Management For Justice Policy Maker พร้อมทั้งจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนตั้งต้นดี เพื่อเชื่อมโยงความรู้ในเชิงทฤษฎีกับการประยุกต์ใช้จริง

ผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 23 คน

Data 101: วางรากฐานนโยบายยุติธรรมด้วยพลังข้อมูล

ด้วยความตระหนักว่าข้อมูลคือรากฐานสำคัญของการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือหลักในการยกระดับความแม่นยำ ความเป็นธรรม และความโปร่งใสของกระบวนการยุติธรรม TIJ จึงพัฒนา **“หลักสูตร Data 101 สำหรับผู้กำหนดนโยบายในกระบวนการยุติธรรม”** ขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านข้อมูลแก่ผู้บริหารและผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

หลักสูตรนี้ออกแบบมาให้เหมาะสำหรับผู้ไม่มีพื้นฐานด้านข้อมูล ครอบคลุมตั้งแต่การตระหนักถึงคุณค่าและบทบาทของข้อมูล การจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การป้องกันอาชญากรรม การจำแนกผู้กระทำผิด และการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายอย่างเหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์

ผู้เข้าร่วมอบรม

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 19-21 มีนาคม จำนวน **30** คน
รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 1-3 กรกฎาคม จำนวน **38** คน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการจัดอบรมรวม 2 รุ่น มีผู้เข้าร่วมอบรมจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งสิ้น 68 คน สะท้อนถึงความสำเร็จของหลักสูตรใหม่ ในการวางรากฐานสำคัญสู่การพัฒนา นโยบายยุติธรรมที่มีความแม่นยำ เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในระยะยาว

หลักสูตร T4SEA 2025: ต่อยอดความสำเร็จ สร้างพลังเครือข่ายยุติธรรมอาเซียน

หลักสูตร Training on Crime Prevention and Criminal Justice for Southeast Asia (T4SEA) เกิดจากความร่วมมือระหว่าง TIJ และ UNODC โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านกระบวนการยุติธรรมในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้สามารถขับเคลื่อนนโยบายและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานและบรรทัดฐานระหว่างประเทศ พร้อมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวปฏิบัติที่ดี และประสบการณ์ระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อร่วมกันพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และตอบโจทยความท้าทายร่วมของภูมิภาค

จากความสำเร็จของการดำเนินงานในปีแรก ซึ่งสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้านยุติธรรมจากหลายประเทศและได้รับการตอบรับอย่างกว้างขวาง **หลักสูตร T4SEA2025** จึงได้รับการต่อยอดจัดขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ในปี 2568 ระหว่างวันที่ 26-30 พฤษภาคม 2568 มุ่งพัฒนาศักยภาพเชิงลึกทั้งด้านการป้องกันอาชญากรรม การยกระดับกระบวนการยุติธรรมให้มีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ และการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

ผู้เข้าร่วมอบรม เจ้าหน้าที่และบุคลากรด้านกระบวนการยุติธรรมจาก 12 ประเทศ ได้แก่ ไทย กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บรูไน สิงคโปร์ เมียนมา ลาว มาเลเซีย เนปาล บังกลาเทศ และมัลดีฟส์ รวมจำนวน **41** คน

JUSTICE for HER: เสริมพลังอัยการ สร้างความยุติธรรม ที่คุ้มครองสตรีและเด็กผู้หญิง

กิจกรรมภายใต้โครงการ **JUSTICE for HER - ความยุติธรรมเพื่อเธอ** เกิดจากความร่วมมือระหว่าง TIJ สถาบันนิติวัชร์ สำนักงานอัยการสูงสุด และองค์การเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UN Women) ภายใต้การสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศและการค้าออสเตรเลีย และสหภาพยุโรป จัดขึ้นระหว่างวันที่ 10-13 มิถุนายน 2568 ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ พนักงานอัยการในการดำเนินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กผู้หญิง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและหลักสิทธิมนุษยชน

ผู้เข้าร่วมอบรม
พนักงานอัยการ
จำนวน **25** คน

กิจกรรมนี้ มุ่งสร้างความเข้าใจเชิงลึกต่อการรับท
ของผู้เสียหายและผลกระทบของความรุนแรง
ที่ไม่จำกัดอยู่เพียงมิติทางกฎหมาย หากยังครอบคลุม
ด้านสังคม สุขภาพ และจิตใจ พนักงานอัยการ
ในฐานะจุดเชื่อมโยงสำคัญของระบบยุติธรรม
และทีมสหวิชาชีพจึงมีบทบาทในการเปิดทาง
ให้ผู้เสียหายเข้าถึงการคุ้มครองและการเยียวยา
อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมแนวทางการทำงาน
แบบร่วมมือที่ยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง

RJ: ขยายผลความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา

RJ in School: เวิร์กช็อปความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยาในสถานศึกษา สร้างพื้นที่เรียนรู้จริง

สถานศึกษาเป็นต้นทางที่จะช่วยบ่มเพาะค่านิยมไม่รุนแรงแก่เด็กและเยาวชน TIJ จึงได้ร่วมกับคณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, Life Education Thailand และ Peace Academy จัดอบรมเชิงปฏิบัติการว่าด้วย **ความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยาในสถานศึกษา** (Restorative Justice: RJ) เพื่อผลักดันการนำกระบวนการ RJ ไปใช้ในโรงเรียน มุ่งหวังให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าใจต้นตอของปัญหา พัฒนาวิธีจัดการความขัดแย้งที่เน้นการเยียวยา พร้อมสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย โดยจัดอบรมรวม 8 ครั้ง ในเดือนกรกฎาคม 2568

ผู้เข้าร่วมอบรม

ครูและเจ้าหน้าที่ศึกษานิเทศก์โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร 109 แห่ง จำนวน **335** คน

ยกระดับการทำงานเชิงฟื้นฟูในพื้นที่สถานพินิจฯ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก เป็นปลายทางที่ต้องดูแลเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางที่ก้าวพลาดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม TIJ จึงได้ร่วมกับกรมพินิจฯ จัดอบรมเพื่อ **ยกระดับทักษะผู้ประสานการประชุมในการดำเนินงานด้านความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา** (Reskill & Upskill) เพื่อเสริมความรู้และเทคนิคการดำเนินงานที่ผู้ประสานการประชุม อาทิ การสื่อสาร การไกล่เกลี่ย การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการประยุกต์ใช้กระบวนการ RJ เพื่อบรรเทาปัญหาอัตราการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน โดยจัดอบรมรวม 5 ครั้ง ในเดือนสิงหาคม 2568

ผู้เข้าร่วมอบรม

เจ้าหน้าที่จากสถานพินิจฯ 18 แห่ง จำนวน **45** คน

สร้าง ระบบยุติธรรม ที่โอบรับ ทุกความหลากหลาย

People-centered Justice

ระบบยุติธรรมที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People-centered Justice) คือแนวทางพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่ให้ความสำคัญกับความต้องการ สิทธิ และประสบการณ์ของประชาชน โดยมุ่งออกแบบนโยบาย กระบวนการ และบริการให้เข้าถึงได้ง่าย เป็นธรรม และตอบสนองวิถีชีวิตของผู้คนในบริบท ที่แตกต่างกัน แนวทางนี้ช่วยให้ระบบยุติธรรมมีความครอบคลุม และสอดคล้อง กับความหลากหลายของสังคมมากขึ้น

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา แนวคิดนี้ได้พัฒนาจากกรอบเชิงนโยบายไปสู่ การเป็นวาระสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศด้านหลักนิติธรรม โดยเฉพาะภายใต้กรอบการทำงานของ OECD ซึ่งให้ความสำคัญ กับการออกแบบระบบยุติธรรมที่ยึดโยงกับประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวัน และใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นฐานในการกำหนดนโยบาย มุมมองนี้ชี้ให้เห็นว่า การเข้าถึงความยุติธรรมไม่อาจพิจารณาเพียงโครงสร้างทางกฎหมาย แต่ต้องคำนึงถึงความสามารถของประชาชนในการใช้สิทธิ การได้รับการ ค้ำจุน และการผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

สำหรับประเทศไทย แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมสู่ การเข้าเป็นสมาชิก OECD ซึ่งให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ ได้ขับเคลื่อนแนวคิดนี้อย่างต่อเนื่อง ผ่านความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก ควบคู่กับ การพัฒนาและใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบาย

ความพยายามดังกล่าวครอบคลุมถึงการส่งเสริมแนวทางยุติธรรมเชิงพื้นที่ สำหรับเด็ก เยาวชน และผู้เสียหาย การพัฒนานวัตกรรมเพื่อขยาย การเข้าถึงความยุติธรรม ตลอดจนการสร้างความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เพื่อลดช่องว่างในระบบยุติธรรม และเป็นฐานสำคัญสำหรับการต่อยอด การทำงานร่วมกับ OECD ให้เข้มข้นยิ่งขึ้นในปีถัดไป โดยเฉพาะในมิติ ของความร่วมมือระหว่างประเทศและการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย

สังคมที่เป็นธรรม: สร้างระบบนิเวศนวัตกรรมยุติธรรมเพื่อทุกคน

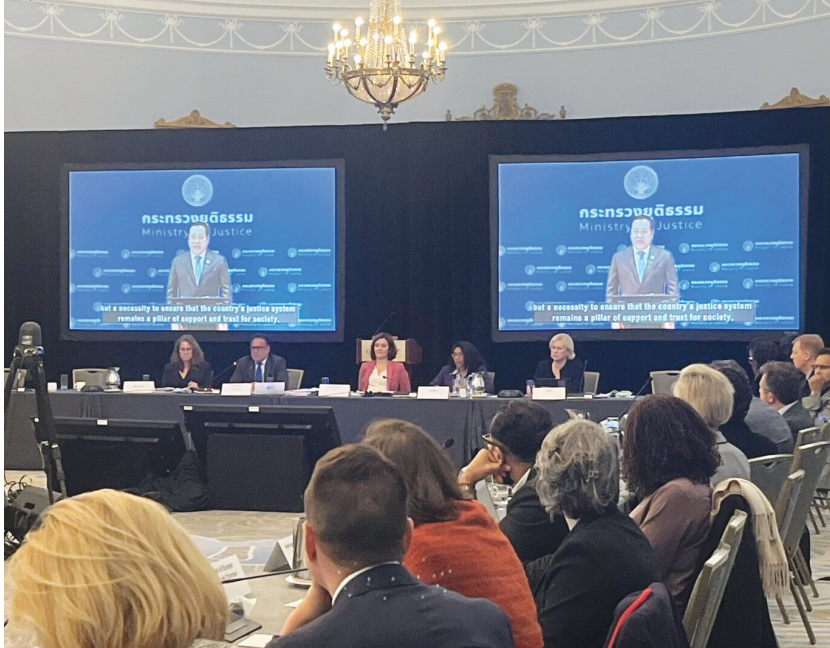

TIJ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในการเสริมสร้างระบบยุติธรรมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมระบบยุติธรรมที่สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชน และช่วยลดช่องว่างในการให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน ผ่านเวทีการประชุมระดับภูมิภาค **“Achieving Just Societies: Inclusive Justice Pathways for People and Planet in Asia and the Pacific”** ที่จัดขึ้นร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)²² โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP)²³ องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) WJP, องค์การกฎหมายเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (IDLO)²⁴ กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)²⁵ และ Pathfinders เมื่อวันที่ 11-13 พฤศจิกายน 2567

OECD Roundtable:

วิเคราะห์ข้อมูล
เชิงประจักษ์
เพื่อลงทุน
ในระบบยุติธรรม
ที่เท่าเทียม

TIJ ขยายผลการขับเคลื่อนความเชื่อมั่นในระบบยุติธรรม ด้วยการนำเสนอรายงานผลการศึกษาเรื่อง “การลงทุนในความยุติธรรม” (Investing in Justice) และการวิจัยต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากอาชญากรรม (Cost of Crime) เพื่อสร้างฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ให้ภาครัฐใช้วางแผนงบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงสิทธิสำหรับประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึง บทบาทนี้นำเสนอและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในระดับสากลร่วมกับกระทรวงยุติธรรม และ OECD ในเวทีการประชุม **โต๊ะกลมระดับโลกว่าด้วยกระบวนการยุติธรรม (OECD Roundtable on Equal Access to Justice)** ภายใต้หัวข้อ **“Reimagining Justice: Building Trust Through People-centered Justice”** ระหว่างวันที่ 8-10 ตุลาคม 2567 ณ กรุงออตตาวา ประเทศแคนาดา

²²United Nations Development Programme

²³United Nations Environment Programme

²⁴The International Development Law Organization

²⁵United Nations Children’s Fund

RJ as a People: ขยายผลกระบวนการยุติธรรม เชิงฟื้นฟูเยียวยาสำหรับเด็กและเยาวชน

TIJ มุ่งขับเคลื่อนนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาแก่เด็กและเยาวชนผ่าน**การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยกระบวนการยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา (Restorative Justice) ครั้งที่ 13** ระหว่างวันที่ 16-17 พฤษภาคม 2568 ณ กรุงเอเธนส์ เพื่อเผยแพร่ภารกิจและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการดูแลกลุ่มเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน (Children on the Move) ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องการการปกป้องคุ้มครองสิทธิเป็นพิเศษ

ในเวทีนี้ TIJ ได้แสดงบทบาทสำคัญในการนำเสนองานวิจัยเรื่อง Restorative Justice as a People-centered Approach โดยถอดบทเรียนเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและแคนาดา เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของการใช้แนวทางที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างรอบด้าน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับเครือข่ายยุติธรรม ในภูมิภาคยุโรป เพื่อยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิเด็กให้สอดคล้องกับหลักการสากล

World Congress 5: ขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรม ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

เพราะเยาวชนไม่ใช่เพียงผู้รับผลของนโยบาย แต่เป็นหุ้นส่วนสำคัญที่มีสิทธิ เสี่ยง และพลังในการร่วมออกแบบอนาคตของกระบวนการยุติธรรม TIJ จึงได้ร่วมขับเคลื่อนบทบาทของเยาวชนในเวทีการประชุม **World Congress on Justice with Children ครั้งที่ 5** ระหว่างวันที่ 2-4 มิถุนายน ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน ภายใต้หัวข้อ “Advancing Child-Centred Justice: Preventing and Responding to Violence Affecting Children in Justice System”

การประชุมนี้ มุ่งสร้างระบบยุติธรรมที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดย TIJ ได้ร่วมกับเครือข่ายเยาวชนระดับนานาชาติ (CYAC)²⁶ จัดเวิร์กช็อปนวัตกรรม “Arcadia gamification” เพื่อเป็นเครื่องมือให้เยาวชนได้ใช้จินตนาการและประสบการณ์จริงร่วมออกแบบ “กระบวนการยุติธรรมที่พวกเขาอยากเห็น” พร้อมเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายที่สะท้อนความต้องการที่แท้จริง

²⁶ Child and Youth Advisory Committee

Victim-centered Approach: ผลักดันความยุติธรรมที่ยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง

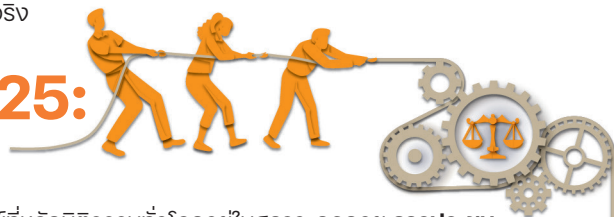
TIJ มุ่งยกระดับมาตรฐานกระบวนการยุติธรรมสู่สากล ผ่านการเข้าร่วม**ประชุมเชิงปฏิบัติการ Restorative Justice Training and Conference** ณ เมืองเกซอนซิตี ประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อผลักดันแนวคิดความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยาที่ยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง (Victim-centered Approach) ก้าวข้ามการลงโทษเชิงตอบโต้สู่การเยียวยาความสัมพันธ์ที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมอย่างยั่งยืน

ในฐานะวิทยากรหลัก TIJ ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมนโยบายด้านการใช้มาตรการแทนการจำคุก (Alternatives to Incarceration) เพื่อสร้างความสมานฉันท์ในบริบทราชทัณฑ์ โดยเน้นย้ำถึงบทบาทของทุกภาคส่วน ทั้งการสร้างความเข้าใจทางจิตใจแก่ผู้เสียหาย การซ่อมแซมความสัมพันธ์ในครอบครัว และการเตรียมความพร้อมให้ผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคม

อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของสถาบันฯ ในการส่งเสริมระบบยุติธรรมที่เปิดกว้างและเน้นการฟื้นฟูอย่างแท้จริง

World Justice Forum 2025: ผนึกกำลังกอบกู้หลักนิติธรรมโลก

ท่ามกลางวิกฤตการณ์ที่หลักนิติธรรมทั่วโลกอยู่ในสภาวะถดถอย **การประชุมนานาชาติ The World Justice Forum 2025** ณ กรุงวอชิงตัน ประเทศโปแลนด์ ระหว่างวันที่ 23-26 มิถุนายน 2568 นับเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ให้ผู้กำหนดนโยบายร่วมกันยืนหยัดและหาทางออกภายใต้หัวข้อ “Standing Up for the Rule of Law” โดย TIJ ได้แสดงบทบาทนำในการสะท้อนมุมมองจากเอเชียผ่านการปาฐกถาและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการยุติธรรมด้วยระบบตรวจสอบและความโปร่งใส

TIJ ยังได้เผยแพร่ผลการศึกษาด้านทุนอาชญากรรมในประเทศไทย เพื่อชี้ให้เห็นถึงความคุ้มค่าของการลงทุนในความยุติธรรมที่เป็นธรรม สอดคล้องกับแนวคิด “การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง” มุ่งหวังว่าการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกยุติธรรมจะเป็นรากฐานสำคัญในการฟื้นฟูหลักนิติธรรมให้กลับมาเป็นเสาหลักที่มั่นคง

RoLD Xcelerate in Action:

นวัตกรรมยุทธธรรมเพื่อความเท่าเทียม

ท่ามกลางดัชนีชี้วัดที่สะท้อนความอ่อนแอของหลักนิติธรรมไทย จนส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อรัฐและกระบวนการยุติธรรม เครือข่ายผู้นำเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านหลักนิติธรรม หรือ **“RoLD Xcelerate”** ได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาเชิงปัจจัยจริงในสังคมผ่านมุมมองของหลักนิติธรรม และจัดทำรายงาน **“RoLD Xcelerate in Action”** โมเดลต้นแบบที่สามารถต่อยอดขยายผลได้ในอนาคต ผ่าน 4 ผลงานการศึกษาสำคัญ ได้แก่

- 1 การแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยบูรณาการกระบวนการบำบัดฟื้นฟูด้วย AI Cloud Therapy** การพัฒนาระบบบำบัดออนไลน์ที่ใช้ AI วิเคราะห์และออกแบบแผนฟื้นฟูเฉพาะบุคคล ช่วยให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรักษาได้ทุกที่ ลดการติดยา และเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

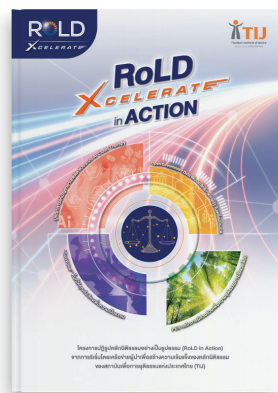
- 2 โครงการศึกษา Open Government Data เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐ ขับเคลื่อนประเทศ และประโยชน์สาธารณะ** โดยนำร่องผ่าน “กรณีศึกษาโรคไต” เพื่อสร้างมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล เน้นการจัดสรรงบประมาณอย่างคุ้มค่า และสร้างกลไกที่ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้ด้วยข้อมูลจริง

- 3 แพลตฟอร์ม SooVoice พื้นที่เพื่อให้คุณมีส่วนร่วมและติดตามการแก้และปรับปรุงการใช้กฎหมาย** สร้างขึ้นเพื่อย่อยกฎหมายให้เข้าใจง่าย ผ่าน Infographic พร้อมเป็นพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นและติดตามการแก้ไขกฎหมาย และส่งต่อเสียงของพลเมืองเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจทางนโยบายต่อไป

- 4 Payment for Ecosystem Services: PES การสร้างกลไกการมีส่วนร่วมเพื่อการเปลี่ยนผ่านอย่างยุติธรรม** นำเสนอแนวทาง “การจ่ายค่าตอบแทนบริการระบบนิเวศ” หรือ PES มาเป็นกลไกที่ช่วยให้ผู้ได้รับประโยชน์จากระบบนิเวศสามารถตอบแทนผู้ที่ดูแลป่าและระบบนิเวศ เพื่อสร้างความเป็นธรรมทางสิ่งแวดล้อมและเปลี่ยนผ่านระบบนิเวศที่ยั่งยืนจากฐานสู่ต้น

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือดาวน์โหลด “รายงาน
RoLD Xcelerate in Action”

TIJ COMMON GROUND

Future is Here: ร่วมสร้างสังคมที่ยุติธรรมไปด้วยกัน

การทำให้คนในสังคมเข้าใจและเห็นคุณค่าของหลักนิติธรรม จำเป็นต้องสร้างความตระหนักร่วมกันว่า “ความยุติธรรมคือกติกาของสังคมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของทุกคน” การเรียนรู้เรื่องนี้จึงต้องเกิดขึ้นในพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้คนได้ตั้งคำถาม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทำความเข้าใจประเด็นความยุติธรรมร่วมกัน โดยมี TIJ Common Ground ทำหน้าที่เป็นเวทีกลางที่เชื่อมโยงองค์ความรู้กับประสบการณ์ของผู้คนในสังคม และทำให้ประเด็นเรื่องความยุติธรรมกลายเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

นับตั้งแต่เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการในปี 2566 TIJ Common Ground ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านความยุติธรรม ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งนิทรรศการ การเสวนา เวิร์กช็อป และกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ โดยตั้งอยู่บนความเชื่อว่า “ความยุติธรรมเป็นเรื่องของทุกคน” กิจกรรมเหล่านี้มุ่งสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เข้าร่วมมองเห็นบทบาทของตนเองในฐานะพลเมืองและตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเริ่มต้นจากความเข้าใจของสังคม

ในอีกมิติหนึ่ง TIJ Common Ground ยังเป็นพื้นที่สนทนาที่เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญ ผู้กำหนดนโยบาย และประชาชนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่ซับซ้อน ตั้งแต่การปฏิรูประบบเรือนจำ การสนับสนุนการกลับคืนสู่สังคมของผู้พ้นโทษ ไปจนถึงประเด็นสิทธิความเสมอภาค และความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม การแลกเปลี่ยนเหล่านี้ช่วยเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางวิชาการกับประสบการณ์ของผู้คน และทำให้บทบาทของหลักนิติธรรมในสังคมปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ Common Ground รองรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า 20,000 คน สะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่แห่งนี้ได้กลายเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้าใจเรื่องหลักนิติธรรมในสังคมไทย การรวมพลังของความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ช่วยเปิดมุมมองใหม่ต่อปัญหาความยุติธรรม และสร้างพลังทางสังคมที่พร้อมขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน

นิทรรศการ NOW or NEVER for Thailand: จุดพลังฟื้นฟูหลักนิติธรรมไทย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ Common Ground ยังคงเป็นพื้นที่สื่อสารความรู้ความเข้าใจ เรื่องความยุติธรรมผ่านการจัดแสดงนิทรรศการสำคัญ ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

นิทรรศการ **“NOW or NEVER for Thailand”** นำเสนอเป็นครั้งแรกในช่วงของการจัดงาน **“Thailand Rule of Law Fair 2025” งานแฟร์เพื่อความแฟร์** ที่มุ่งเปิดพื้นที่สาธารณะ ให้ประชาชนได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับบทบาทของหลักนิติธรรมต่ออนาคต ของประเทศ ภายใต้แนวคิด **“Investing in the Rule of Law for a Sustainable Future”** ซึ่งสะท้อนว่า หลักนิติธรรมคือรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อมั่นต่อสถาบันรัฐ

“NOW or NEVER” ในที่นี้ ยังสื่อถึงความเร่งด่วนในการยกระดับหลักนิติธรรมของประเทศไทย ท่ามกลางความท้าทายรอบด้าน โดยเน้นนำเสนอหลักนิติธรรมในมิติที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคม ผ่านการจัดแสดงเชิงประสบการณ์ที่เข้าใจง่ายและกระตุ้น การมีส่วนร่วมของประชาชน เนื้อหาชี้ให้เห็นว่าหลักนิติธรรมเป็นรากฐานของความไว้วางใจ ในสถาบันรัฐ การคุ้มครองสิทธิประชาชน และความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย พร้อมสะท้อน บทบาทของทุกภาคส่วนในการร่วมกันขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง

นิทรรศการชุดพิเศษนี้ เป็นนิทรรศการเคลื่อนที่ที่พร้อมส่งต่อความรู้สู่พื้นที่สาธารณะ โดยได้เปิดพื้นที่ การเรียนรู้ทั้งที่ TIJ Common Ground และในอีกหลายวาระสำคัญ รวมถึงกิจกรรม Law Square ที่ผ่านมา เพื่อปิกหมุดความรู้เรื่องหลักนิติธรรมให้เข้าถึงกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่และประชาชน ในวงกว้าง พร้อมสร้างสังคมที่เคารพกติกาอย่างยั่งยืน

นิทรรศการ Personal Objects, Powerful Stories & Through a Different Lens

นับตั้งแต่ต้นปี 2568 TIJ ได้จัดนิทรรศการ **Personal Objects, Powerful Stories** และ **Through a Different Lens** เพื่อถ่ายทอดชีวิตและศักยภาพของผู้ต้องขังหญิงผ่านสิ่งของส่วนตัวและผลงานศิลปะจากเรือนจำในประเทศไทย นิทรรศการทั้ง 2 ชุด เปิดพื้นที่ให้สาธารณชนได้เห็นอีกด้านหนึ่งของผู้ต้องขัง ผ่านเรื่องเล่าที่สะท้อนความหวัง ความเข้มแข็ง และกระบวนการฟื้นฟูภายใน

นิทรรศการ Personal Objects, Powerful Stories นำเสนอสิ่งของและผลงานที่ผู้ต้องขังหญิงสร้างขึ้นในระหว่างการฝึกสมาธิและพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งช่วยเสริมความมั่นใจและการเห็นคุณค่าในตนเอง ขณะที่นิทรรศการ Through a Different Lens ถ่ายทอดเรื่องราวเหล่านี้ผ่านมุมมองทางศิลปะและการออกแบบ เพื่อชวนให้สังคมมองผู้ต้องขังหญิงในฐานะมนุษย์ที่มีศักยภาพและโอกาสในการเริ่มต้นใหม่มากกว่าการจดจำเพียงบทบาทในฐานเป็นผู้กระทำผิด

ทั้ง 2 นิทรรศการจัดควบคู่กับการประชุมนานาชาติว่าด้วยผู้หญิงและการราชทัณฑ์ (WICC 2025) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง TIJ กับ ICPA ที่มุ่งแลกเปลี่ยนแนวทางการฟื้นฟูผู้ต้องขังหญิงตามหลักสิทธิมนุษยชน ทำหน้าที่เป็นพื้นที่สื่อสารสาธารณะก่อนเข้าสู่วาระครบรอบ 15 ปี ของข้อกำหนดกรุงเทพอย่างเป็นทางการในเดือนธันวาคม 2568

Common Ground ชวน Talk:

ชวนคุยเรื่องยาก ให้เข้าใจง่าย

Common Ground ชวน Talk กิจกรรมสื่อสารประเด็นสังคมที่ซับซ้อนให้เป็นเรื่องใกล้ตัว โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้มีการจัดกิจกรรมถึง 6 ครั้ง ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วม รวมกว่า 300 คน

1

Doing Transnational Justice: Lessons from Incarceration Nations Network

ถอดบทเรียนจากความพยายามปฏิรูประบบเรือนจำในระดับโลก เน้นเปลี่ยนแนวคิดจาก “การลงโทษ” ไปสู่ “การฟื้นฟูและคืนคนสู่สังคม” และธุรกิจเพื่อสังคมสามารถเป็นกลไกสนับสนุนการปฏิรูป และการฟื้นฟูผู้พ้นโทษได้

2

ข้อท้าทายในการกลับคืนสู่สังคมของผู้ต้องขังและการสนับสนุนการจ้างงานผู้พ้นโทษ

ชี้ให้เห็นข้อจำกัดของกฎหมาย ระบบทะเบียนประวัติ และทัศนคติสังคมที่ยังเป็นอุปสรรคในการกลับคืนสู่สังคมของผู้พ้นโทษ พร้อมเสนอแนวทางสนับสนุนการจ้างงานผู้พ้นโทษ เช่น การใช้มาตรการภาษีจูงใจผู้ประกอบการ

3

สำรวจความพร้อมของสังคมไทยกับการบังคับใช้กฎหมายสมรเท่าเทียม

สำรวจความเข้าใจ ข้อกังวลของสังคม และการนำไปปฏิบัติใช้จริงหลังมีการประกาศใช้กฎหมายสมรเท่าเทียม

4

หนังสือหลักนิติธรรม: คู่มือสำหรับนักการเมืองและผู้ที่ทำงานการเมือง

ชวนทำความเข้าใจแนวคิด “หลักนิติธรรม” ผ่านหนังสือแปลจากเรื่อง Rule of Law: A Guide for Politicians อธิบายเรื่องหลักนิติธรรมให้เข้าใจง่าย ๆ มุ่งเน้นให้ทุกคนอยู่ภายใต้กติกาที่โปร่งใสและเท่าเทียมกัน

5

ยุติธรรมสิ่งแวดล้อมผ่านคดีตัวอย่างไทยและโลก

แลกเปลี่ยนบทเรียนจากคดีสิ่งแวดล้อมในไทยและต่างประเทศ เน้นย้ำว่าการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เข้มแข็งเป็นหัวใจสำคัญในการแก้ไขปัญหามลพิษและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6

Through a Different Lens

เปิดมุมมองใหม่ ทำความเข้าใจความละเอียดอ่อนทางเพศของผู้ต้องขังหญิง และการจัดแสดงวัตถุที่เป็นตัวแทนของความหวัง ความกลัว และความเป็นมนุษย์ที่ไม่ควรถูกลืมจากการถูกตีตราเพียงเพราะเคยอยู่ในเรือนจำ

TIJ Common Ground ปังบประมาณ 2568: ภาพรวมการใช้งานตลอดปี

ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 TIJ Common Ground
ได้มีโอกาสต้อนรับคณะผู้ศึกษางานเข้าชมพื้นที่และนิทรรศการ
รองรับผู้เข้าใช้งานรวมกว่า **2.2 หมื่นคน**

มีหน่วยงานหรือคณะเข้าชมพื้นที่
และนิทรรศการกึ่งถาวร
จำนวน 34 ครั้ง
รวมจำนวนผู้เข้าร่วม
2,292 คน

มีการใช้พื้นที่ TIJ Common Ground
เพื่อจัดประชุม เสวนา และอื่น ๆ
จำนวน 393 ครั้ง รวมจำนวน
ผู้เข้าร่วมงาน **19,890 คน**

สแกนเพื่อดูรายละเอียดเพิ่มเติม หรือดาวน์โหลด
เอกสารแนะนำ "TIJ Common Ground"

TIJ ยังได้จัดทำเอกสารแนะนำ
TIJ Common Ground
พร้อมนำเสนอไฮไลต์กิจกรรม
นับตั้งแต่เปิดพื้นที่ในปี 2565
เพื่อให้เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้
ด้านความยุติธรรมสำหรับทุกคน
ด้วยแนวคิด "เป็นมิตร เปิดกว้าง
สร้างสรรค์" ภายใต้ความเชื่อว่า
"ความยุติธรรมเป็นเรื่องของทุกคน"

TIJ IN ACTION

ก้าวที่มั่นคงจากความเข้มแข็งขององค์กร

ในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบการดูแลผู้กระทำความผิดทั้งในเรือนจำและในชุมชนเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำอย่างยั่งยืน ขับเคลื่อนการปฏิรูปหลักนิติธรรมผ่านการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม และสร้างนวัตกรรมเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมได้ง่ายขึ้น ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนจึงยึดมั่นหลักธรรมาภิบาลเป็นแกนกลางของการปฏิบัติงาน ควบคู่กับการลงทุนพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งจากภายในอย่างเป็นระบบทั้งในมิติของบุคลากร ความโปร่งใส และความพร้อมด้านดิจิทัล

ด้านวัฒนธรรมองค์กรและคุณธรรม TIJ ขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 5 ประการ ประกอบด้วย Integrity (ซื่อตรงต่อตนเอง) Inclusiveness (เปิดใจรับความหลากหลาย) Respect (เคารพให้เกียรติกัน) Collaboration (ทำงานเป็นทีม) และ Determination (มุ่งมั่นศรัทธา) นอกจากนี้ สำนักยุทธศาสตร์และแผนได้จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ร่วมกับบุคลากร 5 session ตลอดเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม 2568 ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ และการป้องกันการทุจริตในทุกระดับ โดยได้คะแนน ITA ที่ 92.14 คะแนน สูงขึ้นกว่าปีก่อน และยังรักษามาตรฐานในฐานองค์กรคุณธรรมระดับต้นแบบ

ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร TIJ มุ่งเสริมสร้างความตื่นตัวให้บุคลากรตระหนักถึงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมองค์กร เพื่อให้การทำงานมีความยืดหยุ่นและขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ควบคู่กับการยกระดับทักษะดิจิทัลและการใช้ข้อมูล ซึ่งสะท้อนผ่านผลสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย (DG Readiness Survey) ประจำปี 2568 ที่ 82.52% ในระดับที่ 4 “Integrated” บ่งชี้ว่าองค์กรสามารถบูรณาการข้อมูลและระบบดิจิทัลได้อย่างครบวงจร

ด้านการบริหารจัดการองค์กร คณะกรรมการสถาบันฯ มีการประชุมครบ 11 ครั้ง โดยมีกรรมการเข้าร่วมร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกครั้ง สะท้อนการกำกับดูแลที่เข้มแข็ง ขณะที่ผลการประเมินองค์การมหาชนที่ 93.00 คะแนน (ระดับดี) และคะแนนความพึงพอใจผู้รับบริการภาพรวมที่ร้อยละ 95.40 ยืนยันถึงประสิทธิภาพการทำงานที่ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ITA
92.14 คะแนน
(ระดับ “ผ่านดี”)

องค์กรคุณธรรม
ระดับองค์กร
คุณธรรมต้นแบบ

ผลการสำรวจ
ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล
หน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย
(DG Readiness Survey)
ประจำปี 2568 มีคะแนนระดับ
ความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล
อยู่ที่ **82.52%**
(ระดับความพร้อมการพัฒนา
ด้านดิจิทัล ระดับที่ 4
Integrated)

TU ในปีต่อไป

เปลี่ยนผ่านเพื่อก้าวสู่บทบาท

PROMOTER OF CHANGE

อย่างเต็มรูปแบบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จะเป็นปีแห่งการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญของ TIJ ทั้งในเชิงภารกิจ องค์กร บุคลากร การเงิน และการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อวางรากฐานให้สถาบันก้าวสู่บทบาท “Promoter of Change” อย่างเต็มรูปแบบ ในอีก 5 ปีข้างหน้า มุ่งทำหน้าที่เป็น “Change Enabler” ที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

ทิศทางการดำเนินงานในปีหน้า จะมุ่งสร้างความก้าวหน้าไปพร้อมกันทั้งในมิติของ “ผลลัพธ์ต่อสังคม” และ “ความพร้อมขององค์กร” โดยยกระดับคุณภาพของการขับเคลื่อนงานอย่างลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปด้านความยุติธรรมและธรรมาภิบาล ในระยะยาว ควบคู่กับการพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นผ่านการใช้ข้อมูล เทคโนโลยี และวัฒนธรรมองค์กร ที่ให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ในขณะเดียวกัน จะเสริมความเข้มแข็งของบทบาทในฐานะแหล่งองค์ความรู้ ด้านหลักนิติธรรมและนวัตกรรมกระบวนการยุติธรรมในระดับภูมิภาค พร้อมขับเคลื่อนการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์เพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม ทำให้หลักนิติธรรมเป็นเรื่องใกล้ตัวและเข้าถึงได้สำหรับทุกกลุ่ม โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นพลังสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ในเชิงยุทธศาสตร์ TIJ จะขับเคลื่อนงานผ่าน 5 แกนหลัก ครอบคลุมทั้งด้านการปฏิรูประบบการดูแลผู้กระทำความผิดทั้งในเรือนจำ และชุมชน การสร้างกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปหลักนิติธรรมของประเทศ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อปิดช่องว่างการเข้าถึง ความยุติธรรมของกลุ่มเปราะบาง การเสริมพลังเครือข่ายและทรัพยากรทั้งในและต่างประเทศ และการยกระดับระบบบริหารจัดการ องค์กรให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นยุทธศาสตร์

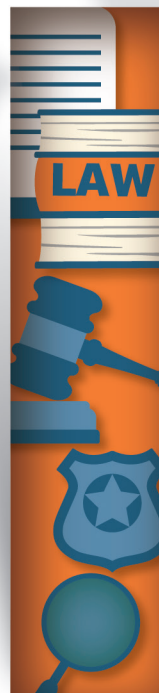
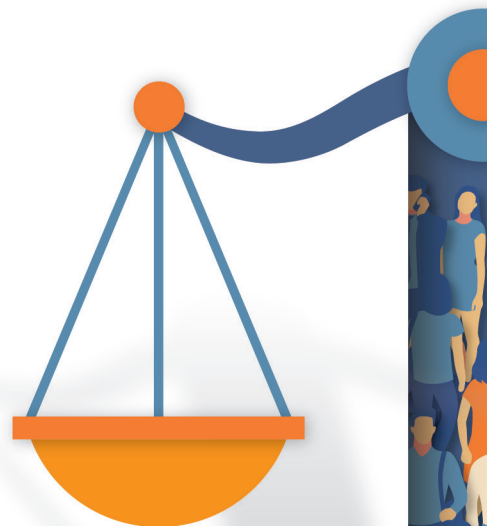
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบในการดูแลผู้กระทำความผิดทั้งในเรือนจำและในชุมชนที่ช่วยลดการกระทำผิดซ้ำได้อย่างยั่งยืน (Prison and Supervision Reform)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งของกลไกการขับเคลื่อนการปฏิรูปหลักนิติธรรมของประเทศไทย รวมถึงการจัดตั้ง Thailand Rule of Law Lab

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างนวัตกรรมเพื่อปิดช่องว่างในการเข้าถึงความยุติธรรมและป้องกันอาชญากรรมสำหรับกลุ่มเปราะบาง ด้วยแนวคิดการอำนวยความสะดวกที่ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (People - centered Justice)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างและใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ (เครือข่าย บุคลากร/องค์กร วาทกรรม การสื่อสาร และแหล่งรายได้) เพื่อสนับสนุนการบรรลุผลการขับเคลื่อนกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร การบริหารทรัพยากรบุคคล การปรับปรุงกฎระเบียบ การเสริมศักยภาพการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลขององค์กร (Digital Literacy) และการเพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก

เป้าหมายเชิงกลยุทธ์

- 1 Recognition** ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ ในฐานะองค์กรความรู้ด้านนโยบายหลักนิติธรรมที่มีความน่าเชื่อถือ และสร้างผลลัพธ์เชิงสังคมได้จริง
- 2 Collaboration** มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหลักนิติธรรมอย่างบูรณาการและต่อเนื่อง ทั้งเครือข่ายเดิม และพันธมิตรใหม่ ๆ
- 3 New Business Model** มีโครงสร้างรายได้ที่หลากหลายและยั่งยืน ลดการพึ่งพางบประมาณภาครัฐ ตั้งเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น ในอัตราค่าเติบโตร้อยละ 50 ภายใน 5 ปี

แผนการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1 สืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ และการยืนยันพันธกิจในการส่งมอบคุณค่าให้แก่สังคม

- การจัดตั้งกลไกสนับสนุนด้านการเงิน (Bangkok Rules Accelerator) เพื่อผลักดันการยกระดับการอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพในการดูแลผู้ต้องขังหญิงทั่วโลก
- การพัฒนาพื้นที่ห้องสมุดแห่งแรงบันดาลใจ (Library of Inspiration) ด้านหลักนิติธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้สังคม

2 เร่งรัดงานวางรากฐานเพื่อขับเคลื่อนงานด้านหลักนิติธรรมของประเทศ (Rule of Law Foundation)

- การจัดตั้งหน่วยงานภายในของสถาบันฯ และการเปิดพื้นที่เป็น Thailand Rule of Law Lab
- การพัฒนาความร่วมมือในงานวิจัย OECD Justice Review Report
- การขยายความร่วมมือกับองค์กร WJP อย่างต่อเนื่อง ในการจัดเวทีกลางสำหรับกระบวนการปรึกษาหารือและรับฟังความเห็นอย่างกว้างขวาง และจัดทำร่างข้อเสนอร่วมเพื่อฟื้นฟูหลักนิติธรรมของประเทศไทย

3 วางกลยุทธ์เชิงธุรกิจและแสวงหาโอกาสจากแหล่งเงินทุนใหม่

- การจัดตั้ง Grant Seeking Unit เพื่อพัฒนา Portfolio และ Proposal เพื่อสร้างความร่วมมือกับแหล่งเงินระหว่างประเทศและกองทุนในประเทศต่าง ๆ
- การวางแผนกลยุทธ์ด้านธุรกิจในการแสวงหารายได้จากการใช้ประโยชน์พื้นที่อาคารสถาบันฯ
- การต่อยอดโครงการที่มีแนวโน้มประสบความสำเร็จ เช่น จัดทำแผนร่วมทุนระหว่างหน่วยงาน

4 สร้างการเปลี่ยนแปลงภายใน (Internal Transformation) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยพัฒนาระบบสมรรถนะ (Competency - based System) ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงาน (Performance) เป็นสำคัญ

5 การสื่อสารอย่างมีส่วนร่วม โดยพัฒนา TIJ Common Ground ให้เป็นพื้นที่เรียนรู้หลักนิติธรรม และจัดกิจกรรม Rule of Law สัตถุจรในภูมิภาคร่วมกับภาคีเครือข่ายและคนรุ่นใหม่เพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากทุกกลุ่ม

6 วางรากฐานกลไกการทำงานเพื่อกลุ่มเปราะบาง (Human Capital Development Program) เพื่อให้เป็นต้นแบบ เช่น โครงการ Restart Academy โครงการ Rayong Model โครงการ School - within - prison model ในการพัฒนาและเสริมศักยภาพกลุ่มเปราะบางที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทั้งในกลุ่มผู้ใหญ่ และกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการกระทำความผิด

คณะกรรมการ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์
ประธานกรรมการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

1

3

5

7

9

2

4

6

8

10

คณะกรรมการ

1. นายไพรัช พรสมบูรณ์ศิริ

อธิการสูงสุด กรมการโดยตำแหน่ง

2. นางพงษ์สวาท นิละโยธิน

ปลัดกระทรวงยุติธรรม กรมการโดยตำแหน่ง

3. นายธีรภัฏ เจริญวงศ์

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม กรมการโดยตำแหน่ง

4. นางสาวพินท์สุดา ชัยนาม

อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ กรมการโดยตำแหน่ง

5. ศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์

ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

6. นายสุรงค์ บุญกุล

รองประธานกรรมการหอการค้าไทย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวนิชย์

คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

8. นายพลชิต กิตติปัญญางาม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้ก่อตั้งบริษัท แอ็คโคแมก จำกัด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

9. ดร.วิจารย์ สิมาฉายา

ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

10. ดร.พิเศษ สอาดเย็น

ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย กรรมการและเลขานุการ

1

3

5

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

1. คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล
กรรมการคณะกรรมการโอลิมปิกสากล

2. นายราเมศ พรหมเย็น
ผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

3. ดร.ศรพล ตูละเสถียร
รองผู้จัดการหัวหน้าสายงานวางแผนกลยุทธ์องค์กรและโครงการกลยุทธ์
และหัวหน้าสายงานพัฒนาความยั่งยืนตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4. ดร.เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ
อธิบดีกรมธนารักษ์

5. นายวิเชียร พงศธร
ประธานกรรมการกลุ่มบริษัทพรีเมียร์

6. นางอัญชลี ชาลิจันทร์
กรรมการผู้จัดการ บริษัท นิรินดรา จำกัด

2

4

6

คณะกรรมการตรวจสอบ

นายสุรพงศ์ บุญกุล

รองประธานกรรมการหอการค้าไทย
ประธานกรรมการตรวจสอบ

1

กรรมการตรวจสอบ

1. พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร ัญญสิริ

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

2. นางสาวนิตยา ติเรกสถาพร

กรรมการอิสระ/ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ/
กรรมการธรรมาภิบาลและพัฒนาเพื่อความยั่งยืน
บริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)

3. นางอัญชลี พัฒนสาร

กรรมการมูลนิธิฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

2

3

ที่ปรึกษาคณะกรรมการตรวจสอบ

นางสาวเพ็ญฟ้า เกียนประภาสิทธิ์

อุปนายก/กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

คณะอนุกรรมการ

พัฒนาระบบงานบริหารและกฎระเบียบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวณิชย์

คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบงานบริหารและกฎระเบียบ

1

1. นางสาวสุนทรี สุภาสงวน

ผู้อำนวยการสถาบันกัปตันศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ
มูลนิธิพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ

2

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพล มาลสุบ

คณะกรรมการบริหารคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3

3. นายอรรถสิทธิ์ กันมล

กรรมการร่างกฎหมายประจำสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นักกฎหมายกฤษฎีกาทรงคุณวุฒิ)

คณะกรรมการ

ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2566 - 7 กรกฎาคม 2568

ศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์

ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ประธานอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ
ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568

ดร.วิจารณ์ สิมายา

ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
ประธานอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ
ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

นายสุรงค์ บูลกุล

รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ภคพร ศรีสัมพันธ์

กรรมการกฤษฎีกา

นายวัลลภ นาคบัว

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายสุรงค์ บูลกุล

รองประธานกรรมการหอการค้าไทย

นายรามศ พรหมเย็น

ผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นายวิเชียร พงศธร

ประธานกรรมการกลุ่มบริษัทพรีเมียร์

ประวัติคณะกรรมการ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

- 1 ประวัติคณะกรรมการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
- 2 ประวัติที่ปรึกษาคณะกรรมการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
- 3 ประวัติคณะกรรมการตรวจสอบ
- 4 ประวัติคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบงานบริหารและกฎระเบียบ
- 5 ประวัติคณะอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

สรุปการเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

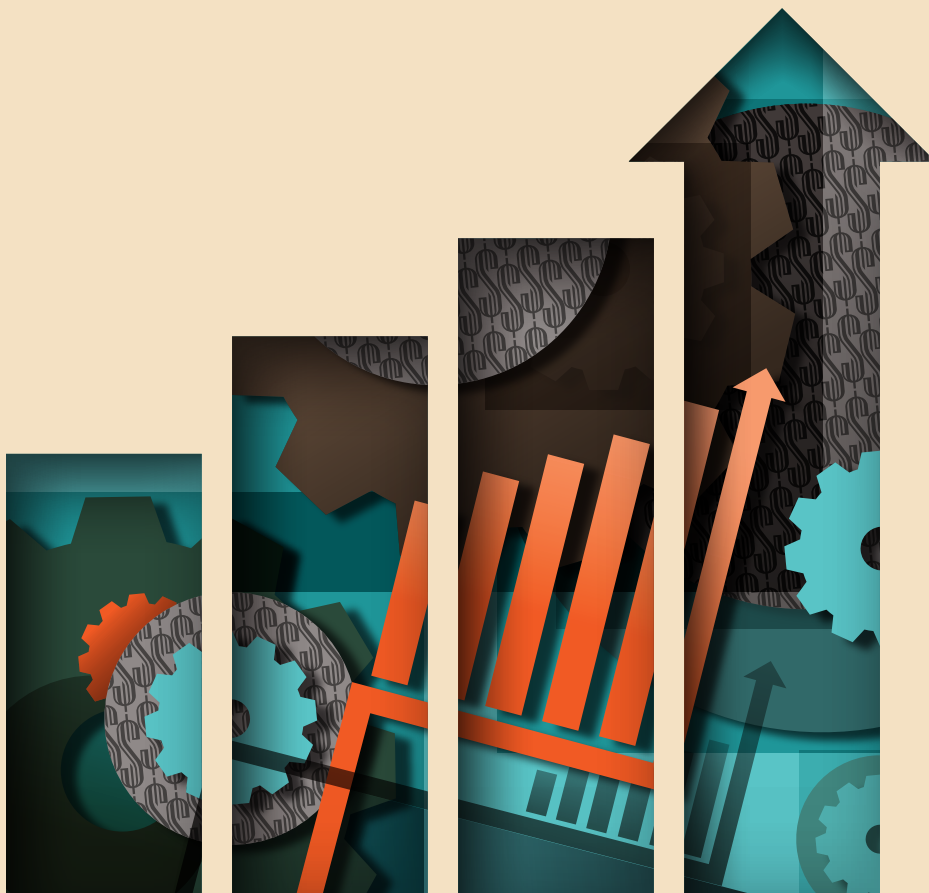
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ครั้งที่ 7/67 18 ส.ค. 67	ครั้งที่ 1/68 23 ม.ค. 68	ครั้งที่ 2/68 17 ก.พ. 68
คณะกรรมการสถาบันฯ				
1	ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์		✓	✓
2	นายไพรัช พรสมบูรณ์ศิริ	✓	✓	✓
3	นายธีรภัย เจริญวงศ์	✓	✓	✓
4	นางพงษ์สวาท นิละโยธิน	ผู้แทน ✓	ผู้แทน ✓	✓
5	นางสาวพินท์สุดา ชัยนาม	✓	✓	ผู้แทน ✓
6	ศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์	✓	✓	✓
7	นายสุรงค์ บูลกุล	✓	✓	✓
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวนิชย์	✓	✓	✓
9	นายพลชิต กิตติปัญญางาม	✓	✓	✓
10	ดร.วิจารณ์ สิมายา		✓	✓
11	ดร.พิเศษ สอาดเย็น	✓	✗	✓
	นางสาวอณูวรรณ วงศ์พิเชษฐ์			
	รักษาการแทนตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันฯ			
รวมจำนวนครั้ง ของการเข้าร่วมประชุม		9	8	11
ร้อยละของการเข้าร่วมประชุม		100	89	100

หมายเหตุ :

1. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการประชุมคณะกรรมการสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 11 ครั้ง มีคณะกรรมการฯ เข้าร่วมร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนการประชุมทั้งหมด
2. พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้นายไพรัช พรสมบูรณ์ศิริ ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด และนายธีรภัย เจริญวงศ์ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567

ครั้งที่ 3/68 31 มี.ค. 68	ครั้งที่ 4/68 28 เม.ย. 68	ครั้งที่ 5/68 26 พ.ค. 68	ครั้งที่ 6/68 30 มิ.ย. 68	ครั้งที่ 7/68 21 ก.ค. 68	ครั้งที่ 8/68 25 ส.ค. 68	ครั้งที่ 9/68 22 ก.ย. 68
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
✓	✓	ผู้แทน ✓	ผู้แทน ✓	✗	✗	ผู้แทน ✓
✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	
✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		✓	✓	✓	✓	✓
10	11	10	10	10	10	8
91	100	91	91	91	91	80

- มติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการฯ และ ดร.วิจารณ์ สิมายาชา ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568
- นายสุรงค์ บูลกุล และศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์ พ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องด้วยอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2568 และวันที่ 28 กันยายน 2568 (ตามลำดับ)

รายงาน งบการเงิน ปี 2568

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ		2568	2567
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	59,156,300.60	65,939,979.17
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	240,266.58	919,229.53
วัสดุคงเหลือ		217,581.85	260,918.15
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	2,210,381.52	1,817,006.32
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		61,824,530.55	68,937,133.17
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	8	549,027,573.25	612,877,944.23
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	9	33.00	117,010.69
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		549,027,606.25	612,994,954.92
รวมสินทรัพย์		610,852,136.80	681,932,088.09

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ		2568	2567
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	10	1,025,077.75	1,048,559.69
เงินรับฝากระยะสั้น	11	2,275,105.97	1,427,958.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		3,300,183.72	2,476,517.69
รวมหนี้สิน		3,300,183.72	2,476,517.69
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		98,962,500.00	98,962,500.00
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		508,589,453.08	580,493,070.40
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		607,551,953.08	679,455,570.40
รวมหนี้สินและสินทรัพย์/ส่วนทุน		610,852,136.80	681,932,088.09

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

		หมายเหตุ		2568	2567
รายได้					
รายได้จากงบประมาณ	14			161,638,000.00	155,810,800.00
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	15			-	415,285.00
รายได้อื่น	16			5,959,711.40	3,134,290.14
รวมรายได้				167,597,711.40	159,360,375.14
ค่าใช้จ่าย					
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	17			59,540,207.98	61,485,625.16
ค่าตอบแทน	18			590,730.00	541,953.00
ค่าใช้จ่าย	19			83,607,137.01	72,679,506.14
ค่าวัสดุ	20			4,939,286.17	3,148,867.14
ค่าสาธารณูปโภค	21			8,026,190.19	7,660,818.09
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22			66,631,257.27	73,525,158.23
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	23			16,166,518.10	19,250,984.62
ค่าใช้จ่ายอื่น	24			2.00	80.00
รวมค่าใช้จ่าย				239,501,328.72	238,292,992.38
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ				(71,903,617.32)	(78,932,617.24)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	ทุน	รายได้สูงกว่า ค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	98,962,500.00	659,425,687.64	758,388,187.64
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปี 2567			
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับปี	-	(78,932,617.24)	(78,932,617.24)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	98,962,500.00	580,493,070.40	679,455,570.40
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	98,962,500.00	580,493,070.40	679,455,570.40
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปี 2568			
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับปี	-	(71,903,617.32)	(71,903,617.32)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	98,962,500.00	508,589,453.08	607,551,953.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย	(71,903,617.32)	(78,932,617.24)
ปรับกระทบยอดเป็นกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	66,631,257.27	73,525,158.23
ดอกเบี้ยรับ	(619,537.78)	(737,077.56)
(กำไร) ขาดทุน จากการจำหน่ายครุภัณฑ์	2.00	80.00
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	(5,891,895.83)	(6,144,456.57)
สินทรัพย์ดำเนินงาน ลดลง (เพิ่มขึ้น)		
ลูกหนี้ระยะสั้น	626,122.39	(313,900.00)
วัสดุคงเหลือ	43,336.30	(42,701.42)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(393,375.20)	407,291.73
หนี้สินดำเนินงาน (ลดลง) เพิ่มขึ้น		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	(23,481.94)	(1,882,958.56)
เงินรับฝากระยะสั้น	847,147.97	(1,509,860.00)
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	(4,792,146.31)	(9,486,584.82)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดรับดอกเบี้ย	672,378.34	725,199.97
เงินสดจ่ายซื้อครุภัณฑ์	(2,663,910.6)	(3,196,110.00)
กระแสเงินสดจ่ายสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	(1,991,532.26)	(2,470,910.03)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(6,783,678.57)	(11,957,494.85)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันต้นปี	65,939,979.17	77,897,474.02
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันปลายปี	59,156,300.6	65,939,979.17

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 การจัดตั้งสถาบันฯ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สจร.” และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Thailand Institute of Justice (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “TIJ” จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2564 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 175 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 โดยได้รับจัดสรรทุนประเดิมจากรัฐบาล จำนวน 98,962,500.00 บาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง ขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2555 งบกลางรายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) และสำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณเป็นทุนประเดิม จำนวน 98,962,500.00 บาท ตามหนังสือที่ นร 0701/2086 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2555

1.2 วัตถุประสงค์ของสถาบันฯ คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขัง หรือ “Bangkok Rules” เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมแก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ศึกษา วิจัย และเผยแพร่มาตรฐานและบรรทัดฐานของสหประชาชาติเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญารวมทั้งแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดและการช่วยเหลือผู้กระทำความผิดหลังพ้นโทษให้กลับคืนสู่สังคมเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยและต่างประเทศ
3. ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านหลักนิติธรรม เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมโดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การเคารพในหลักนิติธรรมและวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกา
4. เป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นเลิศระดับนานาชาติด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาในด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยจะเน้นความร่วมมือกับสหประชาชาติสถาบันสมทบ (Programme Network Institute) และความร่วมมือในกรอบอาเซียน
5. ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของกระบวนการยุติธรรมของไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติเพื่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

1.3 สถานที่ตั้งสำนักงาน

ปัจจุบันสถาบันฯ มีสถานที่ตั้งหลักอยู่ที่ 999 สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี (งบเงินอุดหนุน) จำนวนเงิน 161,638,000.00 บาท (ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวนเงิน 155,810,800.00 บาท) โดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร จำนวนเงิน 62,963,800.00 บาท ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน จำนวนเงิน 24,582,200.00 บาท ค่าครุภัณฑ์ จำนวนเงิน 2,314,200.00 บาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามแผนงานโครงการ จำนวนเงิน 71,778,000.00 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิตที่ 1 การยกระดับประสิทธิภาพองค์การเพื่อรองรับเป็นสถาบันสมทบแห่งองค์การสหประชาชาติด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา แผนงานบุคลากรภาครัฐ ผลผลิตที่ 1 รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม แผนงานบูรณาการส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาแผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ รวมถึงหลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่องการนำเสนอรายงานการเงิน ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0410.2/ว15 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.2/ว479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2566 ที่กำหนดตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0410.2/ว559 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

หมายเหตุ 3 มาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่

ไม่มีมาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือที่ กค 0410.3/ว506 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2568 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐเรื่องแนวทางประกอบการนำเสนอรายงานการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม คู่มือฉบับดังกล่าวไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อการจัดทำรายงานการเงินฉบับนี้

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เช็ค ดราฟต์ และธนาคัตติ หน่วยงานจะรับรู้เงินสดและเงินฝากธนาคาร ในราคาตามมูลค่าที่เราได้ และแสดงรายการดังกล่าวไว้ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน

รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนเงินที่เท่ากัน หรือใกล้เคียงกับมูลค่าเดิม ซึ่งความแตกต่างในมูลค่าดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ

4.2 ลูกหนี้ระยะสั้น (เงินทดรองจ่าย)

ลูกหนี้เงินยืม หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณีให้ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน โดยไม่มีดอกเบีย เช่น ลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ ลูกหนี้นอกงบประมาณแสดงตามมูลค่าที่จะได้รับโดยไม่ตั้งบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และให้แสดงมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้เงินยืมในรายการลูกหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยแสดงรายละเอียดของลูกหนี้เงินยืมแต่ละประเภทไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูง และไม่มีลักษณะคงทนถาวร หน่วยงานวัดมูลค่าวัสดุคงเหลือ แสดงตามราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) และบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเบิกใช้

4.4 อาคารและอุปกรณ์

- หน่วยงานแสดงรายการอาคารและอุปกรณ์ตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- หน่วยงานรับรู้รายการอุปกรณ์ เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขึ้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุดตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป ยกเว้นรายการที่ได้มาก่อนปี 2563 รับรู้เป็นอุปกรณ์เมื่อมูลค่าขึ้นต่ำตั้งแต่ 5,000 บาท ขึ้นไป

ราคาทุนรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพและสถานที่ที่พร้อมจะใช้งานได้ ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร ราคาทุนของสินทรัพย์ที่ก่อสร้างขึ้นเองประกอบด้วยต้นทุนค่าวัสดุ ค่าแรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์

ส่วนประกอบของรายการอาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีรูปแบบและอายุการให้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน และมีต้นทุนที่มีนัยสำคัญจะบันทึกส่วนประกอบนั้นแยกต่างหากจากกัน

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.4 อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการอาคารและอุปกรณ์ เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้นจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ และตัดมูลค่าของชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงออกมาจากบัญชีด้วยมูลค่าตามบัญชี ส่วนต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงอาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

- ค่าเสื่อมราคาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.3/ว 43 ลงวันที่ 29 มกราคม 2562 เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	20
ส่วนปรับปรุงอาคารและเครื่องตกแต่งสำนักงาน	5
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 8
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	5
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	2 - 5
ครุภัณฑ์ทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์	5 - 15
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5
ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับงานระหว่างก่อสร้าง (ถ้ามี)	

4.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

- สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงระบบงานต่าง ๆ และต้นทุนเว็บไซต์ ทั้งที่ได้มาจากการจัดซื้อ และการจ้างพัฒนาขึ้น โดยหน่วยงานมีสิทธิ์ควบคุมการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น และคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นเกินกว่าหนึ่งปี หน่วยงานแสดงรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุน ณ วันที่ซื้อหรือได้มา หักค่าตัดจำหน่ายสะสม และจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนก็ต่อเมื่อมีราคาทุนต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 ปี

4.6 เจ้าหนี้

รับรู้เมื่อมีการตรวจรับสินค้าหรือบริการจากผู้ขาย หรือคู่สัญญาแล้ว แต่ยังมีได้ชำระเงิน และสามารถระบุมูลค่าสินค้าและบริการได้ชัดเจน

4.7 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้รายได้จากเงินงบประมาณเมื่อได้ส่งคำขอเบิกเงินกับคลัง

4.8 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค เป็นส่วนหนึ่งของรายการโอนตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน คือ การโอนทรัพยากรจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่งโดยไม่ได้ให้สิ่งตอบแทนที่มูลค่าใกล้เคียงกันเป็นการแลกเปลี่ยน และไม่ใช้รายการทางภาษี

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่มีเงื่อนไขของเงินหรือสินทรัพย์ที่โอนรับรู้เป็นรายได้รอการรับรู้เมื่อได้รับเงินหรือสินทรัพย์ และทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ทำตามเงื่อนไขที่กำหนด สำหรับรายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่ไม่มีเงื่อนไขของเงินหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะซับซ้อนจำกัดของเงินหรือสินทรัพย์ที่โอนหรือไม่รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีสิทธิได้รับเงินหรือสินทรัพย์รับโอนที่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์

4.9 รายได้อื่น

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.10 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
เงินฝากธนาคาร - เงินในงบประมาณ	56,881,331.42	64,512,021.17
เงินฝากธนาคาร - เงินนอกงบประมาณ	2,274,969.18	1,427,958.00
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	59,156,300.60	65,939,979.17

เงินฝากธนาคาร - เงินในงบประมาณ จำนวน 56,881,331.42บาท ซึ่งฝากไว้ที่ธนาคารกรุงไทยประเภท ออมทรัพย์ ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
1. เลขบัญชี 975-0-11226-1 ชื่อบัญชีเงินงบประมาณ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	29,710,581.36	25,045,842.53
2. เลขบัญชี 975-0-11222-9 ชื่อบัญชีเงินสะสม สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	7,576,240.43	25,408,745.53
3. เลขบัญชี 975-0-11223-7 ชื่อบัญชีรายได้อื่น สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	19,448,048.01	13,911,908.61
4. เลขบัญชี 975-0-11229-6 ชื่อบัญชีโครงการส่งเสริมฯ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	146,324.83	145,524.50
5. เลขบัญชี 975-0-12924-5 ชื่อบัญชี RM Project สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)	136.79	-
รวม	56,881,331.42	64,512,021.17

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้อื่นระยะสั้น ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	23,000.00	774,280.00
ดอกเบี้ยค้างรับ	92,108.97	144,949.53
รายได้ค้างรับ	125,157.61	-
รวมลูกหนี้อื่นระยะสั้น	240,266.58	919,229.53

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

(หน่วย : บาท)

ลูกหนี้เงินยืม ในงบประมาณ	ยังไม่เกิน กำหนดระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน	เกินกำหนดระยะเวลา เกินกว่า 15 วัน	รวม
2568	23,000.00	-	-	23,000.00
2567	774,280.00	-	-	774,280.00

ภายหลังวันสิ้นงวด สถาบันฯ ได้รับเงินเคลียร์คืนลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณครบถ้วนแล้ว

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 7 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,210,381.52	1,817,006.32
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,210,381.52	1,817,006.32

หมายเหตุ 8 อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	640,151,002.27	640,151,002.27
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(120,540,267.08)	(87,426,669.50)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง - สุทธิ	519,610.735.19	552,724,332.77
ครุภัณฑ์	171,959,972.05	169,403,485.45
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์	(142,543,133.99)	(109,249,873.99)
ครุภัณฑ์ - สุทธิ	29,416,838.06	60,153,611.46
รวมอาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	549,027,573.25	612,877,944.23

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 8 อาคารและอุปกรณ์ - สุทรี ประกอบด้วย :- (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2567		
	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	640,151,002.27	170,936,252.66	811,087,254.93
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	3,196,110.00	3,196,110.00
การจำหน่ายออก	-	(4,728,877.21)	(4,728,877.21)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	640,151,002.27	169,403,485.45	809,554,487.72
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	54,313,071.92	74,280,975.14	128,594,047.06
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	33,113,597.58	39,697,696.06	72,811,293.64
การจำหน่ายออก	-	(4,728,797.21)	(4,728,797.21)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	87,426,669.50	109,249,873.99	196,676,543.49
มูลค่าตามบัญชี			
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	552,724,332.77	60,153,611.46	612,877,944.23

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 8 อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย :- (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

	2568		
	อาคารและ สิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	640,151,002.27	169,403,485.45	809,554,487.72
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	2,663,910.60	2,663,910.60
การจำหน่ายออก	-	(107,424.00)	(107,424.00)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	640,151,002.27	171,959,972.05	812,110,974.32
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	87,426,669.50	109,249,873.99	196,676,543.49
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	33,113,597.58	33,400,682.00	66,514,279.58
การจำหน่ายออก	-	(107,422.00)	(107,422.00)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	120,540,267.08	142,543,133.99	263,083,401.07
มูลค่าตามบัญชี			
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	519,610,735.19	29,416,838.06	549,027,573.25

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	22,239,138.33	22,239,138.33
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(22,239,105.33)	(22,122,127.64)
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	33.00	117,010.69

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ราคาทุน		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	22,239,138.33	22,239,138.33
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	-
การจำหน่ายออก	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน	22,239,138.33	22,239,138.33
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	22,122,127.64	21,408,263.05
ค่าตัดจำหน่ายประจำปี	116,977.69	713,864.59
การจำหน่ายออก	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน	22,239,105.33	22,122,127.64
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน	33.00	117,010.69

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้ระยะสั้น ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น

2568

2567

504,955.30

473,662.73

368,755.05

416,000.86

151,367.40

158,896.10

1,025,077.75

1,048,559.69

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากระยะสั้น ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

เงินประกันสัญญา
เงินรับฝากอื่น
รวมเงินรับฝากระยะสั้น

2568

2567

1,291,468.00

1,427,958.00

983,637.97

-

2,275,105.97

1,427,958.00

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 12 ภาระผูกพัน ประกอบด้วย :-

12.1 ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาบริการ

สถาบันฯ มีการะผูกพันตามสัญญาจ้างเหมาจัดงานประชาสัมพันธ์และส่งเสริมธุรกิจในระดับชุมชน และการจ้างเหมาบริการอื่น เป็นจำนวนเงิน 1,250,000.00 บาท (ปี 2567 จำนวนเงิน 2,000,000.00 บาท)

12.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

(หน่วย : บาท)

สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้

อุปกรณ์ และอื่น ๆ

รวม

2568	2567
2,498,408.74	51,600.00
2,498,408.74	51,600.00

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดหาสินทรัพย์

12.3 ภาระผูกพันตามสัญญาตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สถาบันฯ มีการะผูกพันที่เกิดจากสัญญาจัดซื้อจัดจ้างพัสดุและบริการอื่นๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญา ได้ดังนี้

(หน่วย : บาท)

ไม่เกิน 1 ปี

รวม

2568	2567
19,761,604.75	16,469,115.58
19,761,604.75	16,469,115.58

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 13 รายได้สูง (ต่ำ)/กว่าใช้จ่าย ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(71,903,617.32)	(78,932,617.24)
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมา	679,455,570.40	758,388,187.64
รวมรายได้สูง (ต่ำ)/กว่าใช้จ่าย	607,551,953.08	679,455,570.40

หมายเหตุ 14 รายได้จากงบประมาณ ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	62,963,600.00	60,434,000.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	24,582,200.00	24,934,400.00
ค่าครุภัณฑ์	2,314,200.00	2,783,000.00
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามแผนงานโครงการ	71,778,000.00	67,659,400.00
รวมรายได้จากงบประมาณ	161,638,000.00	155,810,800.00

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 15 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
รายได้จากการรับบริจาค	-	415,285.00
รวมรายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	-	415,285.00

หมายเหตุ 16 รายได้อื่น ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	619,537.78	737,077.56
รายได้ค่าเช่า	2,559,897.60	-
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	2,623,996.00	798,543.03
รายได้ค่าปรับ	8,410.00	200.00
รายได้เพื่อการจัดอบรม	-	920,000.00
รายรับจากขายครุภัณฑ์	3,000.00	525,000.00
รายได้อื่น	144,870.02	153,469.55
รวมรายได้อื่น	5,959,711.40	3,134,290.14

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 17 ค่าใช้จ่ายบุคลากร ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
เงินเดือนและค่าจ้าง	53,410,609.69	55,629,393.00
ค่าล่วงเวลา	84,620.00	100,080.00
ค่ารักษาพยาบาล	1,653,671.57	1,517,710.00
เงินช่วยการศึกษาบุตร	35,550.00	29,482.00
ค่าเบี้ยประกันชีวิตและสุขภาพ	1,356,935.22	1,297,738.60
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	2,998,821.50	2,911,221.56
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	59,540,207.98	61,485,625.16

หมายเหตุ 18 ค่าตอบแทน ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าตอบแทนตามตำแหน่ง	590,730.00	541,953.00
รวมค่าตอบแทน	590,730.00	541,953.00

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 19 ค่าใช้สอย ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	14,042,115.13	9,421,852.75
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	7,702,798.80	6,801,107.67
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	236,888.92	79,187.58
ค่าจ้างเหมาบริการ	45,365,299.11	48,414,348.67
ค่าธรรมเนียม	10,420.00	7,920.00
ค่าจ้างที่ปรึกษา	-	1,024,000.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	2,587,780.21	2,050,697.28
ค่าเช่า	256,800.00	256,800.00
ค่าประชาสัมพันธ์	1,864,458.10	2,383,929.08
ค่ารับรองและพิธีการ	606,103.88	511,727.96
ค่าเช่าพื้นที่ราชพัสดุ	9,460,465.00	972,858.00
ค่าใช้สอยอื่น	1,474,007.86	755,077.15
รวมค่าใช้สอย	83,607,137.01	72,679,506.14

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 20 ค่าวัสดุ ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าวัสดุ	4,624,993.93	2,146,826.45
ค่าแก๊สและค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	166,821.94	215,578.39
ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	147,470.30	786,462.30
รวมค่าวัสดุ	4,939,286.17	3,148,867.14

หมายเหตุ 21 ค่าสาธารณูปโภค ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าไฟฟ้า	5,177,687.69	4,989,171.87
ค่าน้ำประปา	211,902.16	219,463.21
ค่าโทรศัพท์	110,866.14	141,383.83
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	2,456,860.20	2,210,081.24
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	68,874.00	100,717.94
รวมค่าสาธารณูปโภค	8,026,190.19	7,660,818.09

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 22 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	33,113,597.58	33,113,597.58
ครุภัณฑ์	33,400,682.00	39,697,696.06
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	116,977.69	713,864.59
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	66,631,257.27	73,525,158.23

หมายเหตุ 23 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค ประกอบด้วย :-

(หน่วย : บาท)

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์กรไม่หวังผลกำไร	9,683,980.00	15,723,289.00
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์กรระหว่างประเทศ	6,482,538.10	3,527,695.62
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	16,166,518.10	19,250,984.62

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 23 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค ประกอบด้วย :- (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์กรไม่หวังผลกำไร จำนวน 9,683,980.00 บาท ประกอบด้วย

(หน่วย : บาท)

1. คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	50,000.00
2. คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	560,000.00
3. บริษัท นวัตกรรมชาวบ้าน จำกัด	2,305,850.00
4. มูลนิธิยุบาส ประเทศไทย	550,000.00
5. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	480,000.00
6. เรือนจำอำเภอไชยา	73,915.00
7. เรือนจำกลางนครสวรรค์	69,600.00
8. เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี	61,813.00
9. เรือนจำจังหวัดอุดรธานี	61,774.00
10. เรือนจำกลางกำแพงเพชร	87,440.00
11. เรือนจำกลางราชบุรี	55,250.00
12. เรือนจำจังหวัดสระบุรี	100,000.00
13. เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี	72,100.00
14. เรือนจำจังหวัดอ่างทอง	67,478.00
15. กักตุนสถานหญิงธนบุรี	86,810.00
16. กักตุนสถานหญิงสงขลา	54,450.00
17. มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยเพื่อสถาบัน Change Fusion	4,300,000.00
18. บริษัท แอนด์ วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	400,000.00
19. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	247,500.00
รวม	9,683,980.00

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 23 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค ประกอบด้วย :- (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์การระหว่างประเทศ จำนวน 6,482,538.10 บาท ประกอบด้วย

	(หน่วย : บาท)
องค์การ World Justice Project (WJP)	2,283,002.80
องค์การปฏิรูปการลงโทษสากล Penal Reform Internation - PRI	1,005,900.00
องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD)	3,193,635.30
รวม	6,482,538.10

หมายเหตุ 24 ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย :-

	(หน่วย : บาท)	
	2568	2567
ค่าตัดจำหน่าย - ครุภัณฑ์ interface	2.00	80.00
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	2.00	80.00

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 25 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย :-
งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2568

รายการ	งบสุทธิ	ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ				
งบอุดหนุน				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	62,963,600.00	-	59,328,913.62	3,634,686.38
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	24,582,200.00	5,418,708.13	18,615,324.48	548,167.39
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	2,314,200.00	2,201,447.24	64,200.00	48,552.76
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามแผนโครงการ	71,778,000.00	13,303,906.80	57,631,210.34	842,882.86
รวม	161,638,000.00	20,924,062.17	135,639,648.44	5,074,289.39

เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี พ.ศ. 2568

รายการ	งบสุทธิ	ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ				
งบอุดหนุน				
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	9,136,189.38	-	9,136,189.38	-
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	51,600.00	-	51,600.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามแผนโครงการ	9,332,926.00	-	9,332,926.00	-
รวม	18,520,715.38	-	18,520,715.3	-

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 25 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย :- (ต่อ)

งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567

รายการ	งบสุทธิ	ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ				
งบอุดหนุน				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	60,434,000.00	-	59,723,149.56	710,850.44
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	24,934,400.00	6,494,551.98	17,960,154.24	479,693.78
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	2,783,000.00	51,600.00	2,561,035.50	170,364.50
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามแผนโครงการ	67,659,400.00	9,332,926.20	55,269,602.76	3,056,871.04
รวม	155,810,800.00	15,879,078.18	135,513,942.06	4,417,779.76

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ 25 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย :- (ต่อ)

เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี พ.ศ. 2567

รายการ	งบสุทธิ	ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ				
งบอุดหนุน				
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	9,215,913.44	-	9,119,912.81	96,000.63
ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	153,010.00	-	153,010.00	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามแผนโครงการ	14,276,347.97	-	13,958,347.97	318,000.00
รวม	23,645,271.41	-	23,231,270.78	414,000.63

หมายเหตุ 26 การอนุมัติรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้ได้รับการอนุมัติโดยผู้อำนวยการของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2569

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

999 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2522 1199
โทรสาร 0 2522 1198

เว็บไซต์: www.tijthailand.org

E-mail: info@tijthailand.org